

Jaarstukken 2017

Gemeenschappelijke regeling Samenwerking de Liemers

Corsa-nr: SI18ink...
Versie: 1.0 Definitief
Datum: 12-03-2018

INHOUD	Error! Bookmark not defined.
Inleiding	3
1. Programma Bestuur	4
1.1. Netwerkdirectie	4
1.1.1 Missie	4
1.1.2 Visie	4
1.2.1 Missie	4
1.2.2 Gespreksonderwerpen	4
1.3 Overige	5
1.4 Wat mag het kosten	5
2. Programma RID	6
2.1 Wat hebben we bereikt ?	6
2.1.1 Visie / ambities RID	6
2.1.2 Resultaten Informatiebeleidsplan	7
2.2 Projecten	8
2.2.1 Projecten uit Informatie Beleidsplan	9
2.2.2 ICT Projecten	11
2.2.3 Maatwerk projecten	12
2.3 Informatiebeveiliging	13
2.3.1 Baseline Informatiebeveiliging Gemeenten (BIG)	13
2.3.2 Eenduidige Normatiek Single Information Audit (ENSIA)	14
2.3.3 Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG)	14
2.3.4 Informatiebeveiliging: a way of life!	15
3. Programma Inkoop	17
3.1 Wat hebben we bereikt ?	17
3.1.1 Visie / ambities Inkoop	17
3.2 Inkoop heeft bij de volgende niet-Europese aanbestedingen geadviseerd:	18
3.3 Overzicht afgeronde aanbestedingen inclusief resultaat	19
4. Programma RSD	23
4.1 Wat hebben we bereikt ?	23
4.1.1 Missie RSD	23
4.1.2 Visie / ambities RSD	23
4.1.3 A3-systematiek voor Jaarplan 2017	23
4.2 Wat mag het kosten	24
4.3 Werk, Inkomen & Dienstverlening	25
PARAGRAFEN	27
5.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing	28
5.2 Onderhoud Kapitaalgoederen	28
5.3 Financiering	28
5.4 Bedrijfsvoering	29
5.4.1 Personeelsbeleid	29
5.4.2 Planning – en controlcyclus	29
5.4.3 Rechtmatigheid	29
Overzicht van baten en lasten	32

6.	Overzicht van baten en lasten in de jaarrekening	33
7.	Toelichtingen op het overzicht van baten en lasten	35
7.1	Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling	35
7.2	Wet normering bezoldiging Topfunctionarissen publieke en semipublieke sector	35
	Balans.....	37
8.	Balans.....	38
8.1	Toelichting op de balans per 31-12-2017	38
8.2	Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen.	41
8.3.	Feiten en gebeurtenissen die na balansdatum bekend worden.....	41
8.4	Toelichting op de balans per 31-12-2017	41
9.	Toelichting op het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening 2017	44
9.1	Bestuur	44
9.2	RID	45
9.4	RSD	49
9.5	Dienstverlening.....	51
	Bijlage 1: Sisa- verantwoordingsinformatie 2017	52
	Bijlage 2: KPI's RsD Jaarplan 2017-Realisatie 2017	53

Inleiding

Het jaar 2017 is beëindigd en hierover doen wij nu via deze jaarstukken de verantwoording. In deze jaarstukken geven wij inzicht over de gerealiseerde doelstellingen en de daarbij horende financiële verantwoording van de gemeenschappelijke regeling Samenwerking de Liemers.

In 2017 zijn twee tussenrapportages opgemaakt en voorgelegd, hierbij is al inzicht gegeven in de gewijzigde zaken. Maar per saldo kan voor de gehele SDL een positief saldo van € 550.560,= vermeld worden ten opzichte van de laatst bijgestelde begroting.

De RID heeft een financieel voordeel doordat de werkelijke rente lager is dan de rekenrente voor de investeringen zoals vastgesteld in de waarderingsgrondslagen (€ 125.602,-). Daarnaast is er een incidenteel voordeel behaald van € 45.540,- en zijn er nog een paar kleinere verschillen. Per saldo geeft het bij de RID een voordeel van € 210.062,=.

Het voordeel bij de RSD is met name te danken aan het binnenhalen van subsidiebedragen, waardoor een deel van de exploitatiekosten wegvallen tegen deze subsidiebedragen. Al met al een voordeel voor de RSD van € 341.755,=.

Door de verlaging van de vergaderfrequentie van de netwerkdirectie is er een voordeel op de bestuurskosten. Ook de post onvoorzien is niet gebruikt. Inkoop heeft een kleine overschrijding.

Dit voordeel komt ten goede aan de participanten van de Gemeenschappelijke regeling Samenwerking de Liemers zijnde:

- Gemeente Duiven
- Gemeente Rijnwaarden
- Gemeente Westervoort
- Gemeente Zevenaar

Deze jaarstukken zijn in lijn met het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV). De jaarstukken bestaan uit het jaarverslag en de jaarrekening en zijn ingedeeld in programma's:

Programma 1	Bestuur
Programma 2	RID
Programma 3	Inkoop
Programma 4	RSD

1. Programma Bestuur

1.1. Netwerkdirectie

1.1.1 Missie

Leiding geven aan de gemeenschappelijke regeling Samenwerking De Liemers, waarbij door samenwerking de dienstverlening op ICT-gebied, inkoop en het terrein van werk en inkomen, aan de deelnemende gemeenten goed verzorgd en gegarandeerd wordt.

1.1.2 Visie

Een goede dienstverlening op ICT-gebied, inkoop en het terrein van werk en inkomen.

Het bestuur van de Gemeenschappelijke Regeling Samenwerking De Liemers:

- Algemeen bestuur, bestaande uit leden van de colleges van de gemeenten, waaronder de voorzitter.
- Dagelijks bestuur bestaat uit 4 leden, bij voorkeur de burgemeesters; In 2017 waren dat burgemeester Schadd-de Boer van Rijnwaarden, burgemeester Staatsen van Zevenaar, burgemeester Van Hout van Westervoort en burgemeester De Lange van Duiven.
- De voorzitter van zowel het AB als het DB wordt door en uit het algemeen bestuur gekozen. In 2017 was dat mevrouw Schadd-de Boer.
De netwerkdirectie bestond in 2017 uit de 4 gemeentesecretarissen van de deelnemende gemeentes ondersteund door de netwerksecretaris.

Het Algemeen bestuur vergadert twee keer per jaar, het dagelijks bestuur drie keer. Vanaf 2016 vergadert de netwerkdirectie 1 keer per maand. In 2017 heeft men dezelfde vergaderfrequentie gehanteerd.

Deze lagere vergaderfrequentie vertaalt zich in een lagere urenbesteding van de netwerksecretaris.
Ondernemingsraad

1.2.1 Missie

Er is een gemeenschappelijke ondernemingsraad waarin vertegenwoordigers van de RID en de RSD zitting hebben. De ondernemingsraad wil fungeren als een betrouwbare, betrokken en transparante overlegpartner waarbij voortdurend gekeken wordt naar de balans tussen het collectieve belang van medewerkers en het organisatiebelang.

1.2.2 Gespreksonderwerpen

Onderwerpen waar de ondernemingsraad veel over gesproken heeft zijn:

De knelpunten die ervaren worden binnen de samenwerking tussen Samenwerking de Liemers en de vier Liemerse Gemeenten als opdrachtgever.

De herindeling/samenwerking met de vier Liemerse gemeenten en de gevolgen hiervan voor de SDL

Werkdruk en ziekteverzuim

De huisvesting van de medewerkers van de Samenwerking de Liemers

De aanbesteding voor bedrijfsarts en de evaluatie van het Eigen Regiemodel

Het opleidingsplan

Het aanstellen van een vertrouwenspersoon

1.3 Overige

In de begroting is een post opgenomen van € 5.000,= voor Onvoorzien/overige kosten.
In 2017 zijn hier geen kosten op geboekt. De bestuurskosten vielen ongeveer € 10.658,= lager uit.

1.4 Wat mag het kosten

Bestuur	Realisatie 2016	Begroting VW 2017	Begroting NW 2017	Realisatie 2017	Verschil
Lasten	31.881	43.000	43.000	32.342	(10.658)
Baten	31.881	43.000	43.000	32.342	(10.658)
Saldo	-	-	-	-	-

2. Programma RID

2.1 Wat hebben we bereikt ?

2.1.1 Visie / ambities RID

Een belangrijke ontwikkeling is de herijking van de missie, visie en strategieën in 2017. De heroriëntatie is al in 2015 ingezet en heeft in 2016 en 2017 meer vorm en inhoud gekregen. Een aantal ontwikkelingen ligt hieraan ten grondslag:

Cloud komt op;

Veranderende vraag vanuit de gemeenten;

Meebewegen in de ontwikkeling van de gemeenten;

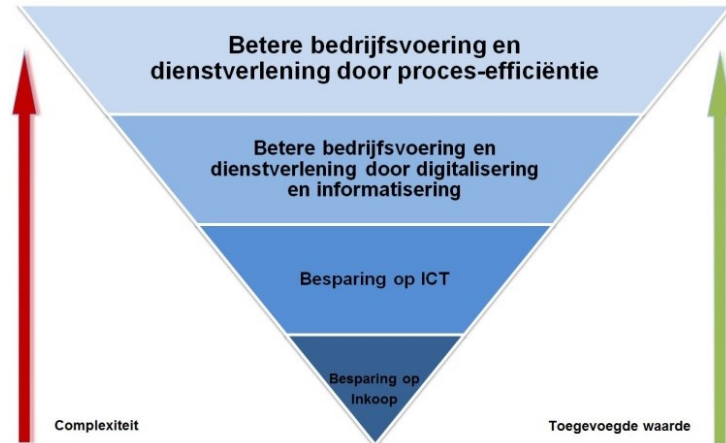
Opdrachtgeverschap binnen de gemeenten moet verder ontwikkeld worden;

Toenemend takenpakket bij gemeenten én RID;

Evaluatie met de gemeentelijk opdrachtgevers over veranderende behoefte (groei naar informatiemanagement) en huidige construct.

Belangrijk voor RID de Liemers is continu toegevoegde waarde te bieden aan de gemeenten en RSD. Waar dit in 2010 nog lag op stabiele en betrouwbare kantoorautomatisering, is dit in 2015 gedraaid naar Informatisering. Voor 2020 zal de ICT bijdrage aan het bedrijfsproces nog veel nadrukkelijker zijn. Het onderstaande plaatje geeft de beoogde verandering weer.

De samenwerking op het vlak van ICT en Inkoop is geboren vanuit besparen op gezamenlijke inkoop, besparingen realiseren op ICT door het gezamenlijk te 'doen'. Het Businessplan, de missie en visie van de RID raakt deels de digitalisering (Informatisering). Maar willen we écht toegevoegde waarde bieden, die ook werkelijk zichtbaar is, dan moet de RID kijken waar ze haar dienstverlening kan verbeteren en zodanig kan inzetten dat verderop in de keten ook besparingen optreden. Daarvoor is een proactieve houding nodig waarin we dicht bij de business en samen met de business kijken hoe we ICT en Inkoop kunnen inzetten om (bedrijfsvoerings)processen te verbeteren en daarmee de (digitale) dienstverlening aan de burger/bedrijven kunnen garanderen en verbeteren (het toevoegen van waarde door ICT).

Missie

De RID de Liemers is hét ICT en Inkoop Dienstencentrum van en voor de Liemerse gemeenten. Wij verbinden en versterken de gemeenten op gebied van ICT en Inkoop.

Wij bieden moderne technologie en specialistische kennis die gericht is op de behoefte van vandaag, en innovatie voor morgen mogelijk maakt. Wij maken het mogelijk dat de gemeenten hun doelstellingen op het vlak van efficiënte bedrijfsvoering en hoogwaardige dienstverlening behalen. Wij zorgen ervoor dat de gemeenten doelmatig en rechtmatig kunnen inkopen en optimaal gebruik kunnen maken van de kansen op de inkoopmarkt.

Visie

RID de Liemers is hét ICT en Inkoop Dienstencentrum van en voor de Liemerse gemeenten. Wij verbinden en versterken de gemeenten op de terreinen van ICT en Inkoop.

Als geen ander kennen en begrijpen wij de gemeenten en de doelen die zij willen bereiken. Als geen ander hebben wij specialistische kennis van ICT- en Inkoopontwikkelingen bij de centrale overheid, de gemeenten en de markt. Als geen ander zijn wij in staat om op het gebied van ICT en Inkoop proactief te adviseren en te begeleiden, regie te voeren en een informatieknooppunt te vormen. Daarmee bieden wij de gemeenten een uitstekende manier om de ambities en verantwoordelijkheid voor informatiemanagement, bedrijfsvoering, dienstverlening en inkoop dichtbij vorm te geven. Dit op een Liemerse schaal met hoge kwaliteit, efficiency, professionaliteit en flexibiliteit. Als strategisch partner van ICT diensten in eigen beheer, ontwikkelt RID de Liemers zich steeds meer naar ketenregisseur bij het organiseren van de ICT dienstverlening.

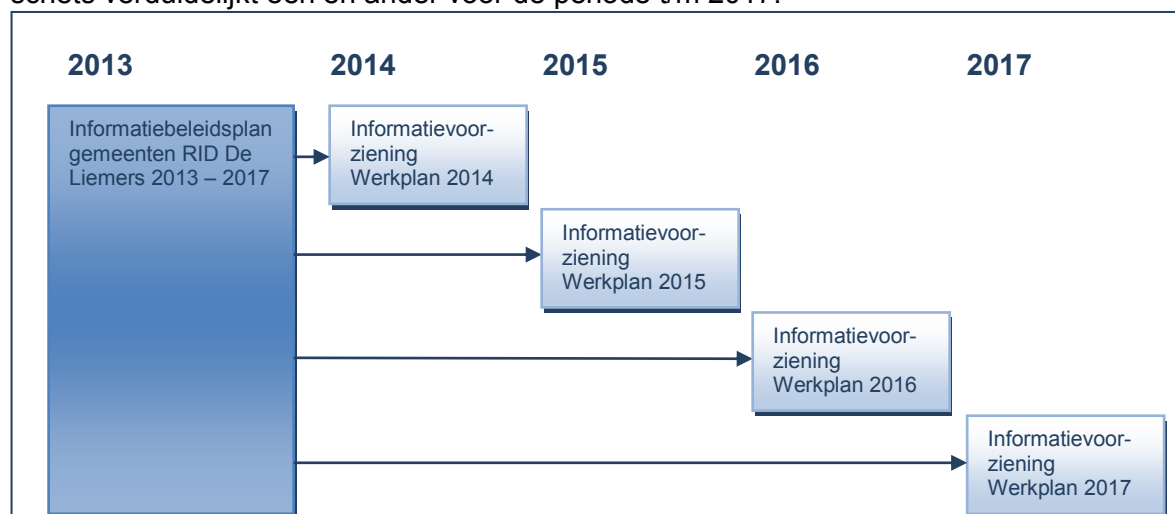
Samen met de gemeenten ontwikkelen en leveren we producten en diensten die bij hen passen. We zoeken een juiste balans tussen betrouwbaarheid en beheersbaarheid enerzijds, en klantwensen en behoeftes vanuit de gemeenten anderzijds. Wij brengen vraag en aanbod bij elkaar door een brug te slaan tussen de gemeenten en die leveranciers die het beste bijdragen aan de gemeentelijke doelstellingen. Hierbij staat het creëren van optimale waarde tegen aanvaardbare risico's centraal.

2.1.2 Resultaten Informatiebeleidsplan

In 2012 is het '*Informatiebeleidsplan gemeenten RID De Liemers 2013 – 2017*' opgeleverd.¹ In genoemd plan zijn rond de vijf-en twintig projecten genoemd die tot 2017 voor uitvoering in aanmerking komen. Zes daarvan zijn in 2013 opgepakt.

Voor de jaren 2014, 2015 en 2016 zijn er vervolgoties opgesteld: de zgn. 'werkplannen'. Deze werkplannen bevatten uitwerkingen van projecten die in het oorspronkelijke informatiebeleidsplan waren opgenomen.²

Met andere woorden: het oorspronkelijke informatiebeleidsplan voor de periode 2013 – 2017 is vooral 'richtinggevend' geweest voor de daarop volgende werkplannen. De volgende schets verduidelijkt een en ander voor de periode t/m 2017.

¹ RID De Liemers, *Informatiebeleidsplan gemeenten RID De Liemers 2013 – 2017*, 1 juni 2012.

² Wellicht ten overvloede: wanneer we in dit schrijven over de Liemerse gemeenten spreken dan bedoelen we de gemeenten Duiven, Rijnwaarden, Westervoort en Zevenaar. Afhankelijk van de context, mag de Regionale Sociale Dienst De Liemers (RSD) ook als een 'soort van' gemeente worden beschouwd; soms bedoelen we met de Liemerse gemeenten de 'afnemers' van diensten die RID De Liemers produceert. In die zin mag 'Liemerse gemeenten' dus soms wat 'breder' worden opgevat.

Ook nu weer blijkt dat diverse projecten uit het oorspronkelijke informatiebeleidsplan en de latere werkplannen op dit moment nog in uitvoering zijn en een langere doorlooptijd kennen dan gedacht. Deze vertragingen zijn deels terug te voeren op gewijzigde omstandigheden. Zo hebben inspanningen op het gebied van de decentralisaties in het sociaal domein in termen van capaciteit een duidelijk verdringingseffect gehad richting de overige projecten. Genoemde decentralisaties zijn door het rijk ingezet; gemeenten hebben in een relatief kort tijdbestek met veel menskracht en energie de zaak moeten oppakken.

Daarnaast is in diverse situaties rijksregelgeving langzamer tot stand gekomen dan gehoopt. Enkele projecten zijn daardoor zelfs tijdelijk geparkeerd.³ Een voorbeeld hiervan is de modernisering van het GBA; thans wordt gesproken over de Basisregistratie Personen (BRP). Het programma heeft – na wat problemen in de opstartfase - een doorstart gemaakt. De bedoeling is nu dat de gemeenten in 2017/2018 aansluiten en wellicht is dat ook wel wat te optimistisch ingeschat.

In een enkel geval zijn de ramingen inzake capaciteit en doorlooptijd te krap gebleken. Zo heeft programma 1 – ook wel: ‘Programma Front- en Midoffice’ – meer van de organisaties gevraagd dan gedacht.

2017 heeft sterk in het teken van de fusies van de gemeenten gestaan. Dit heeft een majeure impact gehad op de hernieuwde ICT inrichting. Een aanzienlijk deel van de capaciteit van de RID is hieraan besteed.

Tot slot hebben de Liemerse gemeenten – om diverse redenen – geplande convergentietrajecten een jaar doorgeschoven. Dat geldt bijvoorbeeld voor de convergentietrajecten op het gebied van Financiën en Belastingen.

2.2 Projecten

De RID is naast een beheerorganisatie ook een projecten organisatie. Om dit goed te kunnen sturen en monitoren is projectmatig werken een voorwaarde. Daarbij wordt aangesloten bij de principes van Prince 2, dé standaard voor projectmatig werken. Het projectmatig werken is van belang, niet de volledige Prince 2 methodiek. De werkwijze van de RID is dan ook als volgt:

Project opstart en initiatie: Dit door middel van een vast te stellen Startnotitie, incl. op te leveren resultaten en financieel kader en dekking.

Project uitvoering: Actuele en ‘levende’ Actielijst, incl. Besluitenlijst, Risico-/Issue-log.

Project oplevering: Project opleveringsdocument.

Zowel de Startnotitie als de Projectoplevering zijn formele documenten die voorzien dienen te worden van een ondertekening door de RID contactpersonen ter akkoord. Indien het project niet opgenomen is binnen de begroting van de RID, zijn de gemeenten verantwoordelijk voor de dekking van dit project.

Deze werkwijze heeft ertoe geleid dat een flink aantal projecten, zowel op Automatisering als op Informatisering, uitgevoerd dan wel gaande zijn. Daarbij zijn de volgende typen projecten te benoemen:

Er zijn 4 soorten projecten:

³ Bijvoorbeeld de modernisering van het GBA of de Basisregistratie Ondergrond.

Projecten uit het Informatie Beleidsplan: gezamenlijke projecten waar alle gemeenten in participeren. Projecten zijn benoemd in het vastgestelde Informatie Beleidsplan c.q. werkplan per jaar inclusief een financieel kader;

ICT-projecten: gezamenlijke projecten waar alle gemeente in participeren. Dit kunnen Automatiserings- en Informatiseringsprojecten zijn;

Maatwerk projecten: projecten waar niet alle gemeente in participeren. Dit kunnen Automatiserings- en Informatiseringsprojecten zijn.

Vervangingsinvesteringen: vervanging van hardware en software, dit op basis van vrijval van kapitaallasten.

Uit het merendeel van de projecten vloeien ook structurele onderhoudslasten. Bij de projecten uit het Informatie Beleidsplan zijn deze al opgenomen in de RID begroting. Voor ICT projecten en Maatwerk projecten geldt het volgende:

In het geval van ICT projecten worden de structurele lasten overgeheveld naar de RID begroting. Gezien de gezamenlijkheid binnen ICT projecten kan dit conform de normale verdeelsleutel.

In het geval van Maatwerk projecten is dit wisselend. Daar waar de RID als contractant naar de leverancier optreedt, zal de RID de betreffende onderhoudsbedragen voldoen.

Afrekening met de deelnemende gemeenten vindt jaarlijks plaats op basis van de verdeelsleutel per maatwerk project.

2.2.1 Projecten uit Informatie Beleidsplan

In 2013 is het nieuwe, gezamenlijke Informatie Beleidsplan 2013-2017 bij alle gemeenten ambtelijk en bestuurlijk vastgesteld. Ook het Werkplan 2014 en Werkplan 2015 is ambtelijk en bestuurlijk bij alle gemeenten behandeld.

Onderdeel van het Informatie Beleidsplan is een projectenlijst; het gaat dan om projecten met prioriteit en projecten zonder. Deze is gebaseerd op het projectendashboard en de overige bevindingen. Daarnaast zijn er recent geformuleerde projecten toegevoegd.

Voor de projecten 1 tot en met 22 zijn hiervoor ook kapitaallasten geraamd en opgenomen in de RID begroting. De kosten voor het Werkplan 2015 zijn niet in de begroting opgenomen maar betreffen verschuivingen van de gemeenten naar RID c.q. moeten verhaald worden via kostenbesparingen op andere projecten. Specifiek voor de IBP projecten uit het Werkplan 2016 is afgesproken dat de huidige jaarlijkse lasten als basis gelden voor het projectbudget. En dat, conform de convergentie doelstellingen uit de Businesscase van de RID, een verlaging van 10% van de huidige ICT-lasten het uitgangspunt is.

Voor de projecten uit het Werkplan 2017 geldt dat de projecten hetzij budget neutraal, hetzij reeds dekking hebben uit de lopende begroting, hetzij incidenteel extra geld vragen.

Het laatste is van toepassing voor IBP 30: Doorontwikkeling procesbeheer/Digitale Overheid

*) Gebruik MijnOverheid.nl: WOZ-beschikkingen

*) Brede inzet van e-formulieren

*) eHerkenning, Ondernemersplein

*) DigiD machtigen

Hierbij is eenmalig € 40.000,= extra dekking gevraagd, en € 15.000,= structureel.

Aanvullend is met de gemeenten afgesproken dat IBP 30 reeds vanaf mei 2016 zijn aanvang zal krijgen. Dit om de eigen ambities rondom digitale dienstverlening en de doelstellingen van Digitale Overheid 2017 te kunnen halen.

Projectcode	Projecten Werkplan 2013	Status
IBP-Project 0	Strategische keuze	Klaar
IBP-Project 1	(Digitale) dienstverlening	Gaande
IBP-Project 2	Verplicht gebruik BAG-gegevens. Ook: BAG-WOZ-koppeling en aansluiting basisregistratie	Klaar
IBP-Project 3	Modernisering GBA (incl. RNI) en convergentie van het systeem van Burgerzaken	Klaar
IBP-Project 4	Convergentie personeels- en salarisadministratie	Klaar
IBP-Project 5	Convergentie beheersystemen	Klaar

Projectcode	Projecten Werkplan 2014	Status
IBP-project 6	Gegevensmagazijn en makelaar. En: geomagazijn	Gaande
IBP-project 7	Nieuw Handelsregister (NHR)	Klaar
IBP-project 8	Digikoppeling	Klaar
IBP-project 9	Digilevering	Gaande
IBP-project 10	Basisregistratie Grootchalige Topografie (BGT)	Gaande
IBP-project 11	eHerkenning	In opstart
IBP-project 12	DigiD Machtigen	In opstart
IBP-project 13	DigiD audit	Klaar
IBP-project 14	Contractregistratie	Klaar
IBP-project 15	Het Nieuwe Werken (HNW)	Klaar
IBP-project 16	Convergentieplan/-notitie	Klaar
IBP-project 17	Antwoord voor bedrijven	In opstart
IBP-project 18	Basisregistratie kadaster	Klaar
IBP-project 19	Basisregistratie Topografie	Klaar
IBP-project 20	Basisregistratie Inkomen	Klaar
IBP-project 21	Basisregistratie WOZ	Klaar
IBP-project 22	Basisregistratie Voertuigen	Klaar

Projectcode	Projecten Werkplan 2015	Status
IBP-project 23	Decentralisaties : additionele verbeteringen	Klaar
IBP-project 24	Lokale uitvoeringsdienst : additionele verbeteringen	Klaar
IBP-project 25	Verbeteringen beveiliging	Klaar
IBP-project 26	Uitbreiding technische faciliteiten (storage e.d.)	Klaar

Projectcode	Projecten Werkplan 2016	Status
IBP-project 27	Decentralisaties: additionele verbeteringen 2016	Klaar
IBP-project 28	Convergentie Financiën	Gaande
IBP-project 29	Convergentie Belastingen	Gaande

Projectcode	Projecten Werkplan 2017	Status
IBP-project 30	Doorontwikkeling procesbeheer *) Betalen en invorderen *) Koppeling GWS – Decos Join	Op te starten in 2018
IBP-project 30	Doorontwikkeling procesbeheer / Digitale Overheid *) Gebruik MijnOverheid.nl: WOZ-beschikkingen *) Brede inzet van e-formulieren *) eHerkenning, Ondernemersplein *) DigiD machtigen	Klaar : Aansluiting MijnOverheid.nl tbv WOZ beschikkingen In opstart
IBP-project 31	Convergentie/sanering datadistributiesysteem	Op te starten in 2019
IBP-project 32	Plan van Aanpak convergentie 'kleinere' toepassingen	Op te starten in 2018
IBP-project 33	Vernieuwe technische infrastructuur	Gaande
IBP-project 34	Single Sign On	Op te starten in 2018
IBP-project 35	Samenwerkende gemeenten (fusies)	In oplevering

2.2.2 ICT Projecten

In het onderstaande overzicht worden de ICT projecten aangegeven die de volgende kenmerken hebben:

Alle gemeenten nemen deel.

Er is een project begroting opgesteld en geaccordeerd door de RID Contactpersonen. Dit door middel van een Startnotitie.

Projecten kennen incidentele investeringen, deze worden omgeslagen naar kapitaallasten. Veelal vloeien uit projecten ook structurele onderhoudslasten. Deze worden geboekt op Activiteit 5130, Onderhoud software.

De projecten houden een overheveling in van het projectbudget naar de RID. Dit betekent dus een verhoging van de RID begroting. Gemeenten zijn verantwoordelijk voor de dekking van deze verhoging.

De financiële verdeelsleutel is op basis van de geldende verdeelsleutel van de RID begroting, zijnde de inwoneraantallen per gemeente.

Projecten < € 10.000,= worden niet geactiveerd.

In 2017 zijn de onderstaande gezamenlijke tussentijdse ICT projecten opgestart en deels al klaar:

Tussentijdse ICT projecten	Status
Project Vervanging Oracle omgeving	Klaar
Project Topdesk Facilitair	Klaar
Huisvesting RID	Klaar
Meldingen Openbare Ruimte	In oplevering

2.2.3 Maatwerk projecten

Maatwerk projecten hebben de volgende kenmerken:

Niet alle gemeenten nemen deel.

Er is een project begroting opgesteld en geaccordeerd door de RID Contactpersonen. Dit door middel van een Startnotitie.

Projecten kennen incidentele investeringen, deze worden doorbelast aan de gemeenten en drukken niet op de RID begroting. Veelal vloeien uit projecten ook structurele onderhoudslasten. Deze worden geboekt op Activiteit 75xx, Onderhoud applicaties. De gemeenten die deel hebben genomen krijgen jaarlijks dit onderhoud doorbelast.

De financiële verdeelsleutel is op basis van een nader af te spreken verdeelsleutel per project

GOVROAM

Govroam ondersteunt samenwerking tussen overheidsorganisaties door een slimme oplossing te bieden voor het delen van internettoegang. Het is een authenticatie- en autorisatie-oplossing die gebruik maakt van bestaande toegangsnetwerken (zoals WiFi). Het biedt medewerkers toegang tot internet in de eigen organisatie én bij alle andere deelnemende overheidsorganisaties. Na één keer inloggen, kan een medewerker overal online. Voor de Liemerse gemeenten is het interessant dat de volgende organisatie deelnemen: Gemeente Arnhem, Provincie Gelderland, Uitvoeringsdienst ODRA. Met deze organisaties vindt al een actieve uitwisseling van personen plaats in het kader van regionale samenwerking, herindeling, fusies etc. Dat maakt toetreden tot GOVROAM zeer interessant.

2.3 Informatiebeveiliging

Al eerder is gewezen op het feit dat gemeenten verantwoordelijk zijn voor het op orde hebben van hun informatieveiligheid. En deze verantwoordelijkheid gaat verder dan de informatieveiligheid van de eigen organisatie; het gaat om de hele branche. Anders: gemeenten hebben er collectief belang bij dat de informatieveiligheid op orde is zoals past bij het gemeentelijk imago. Dit zullen en mogen burgers en bedrijven, maar ook de ketenpartners, van gemeenten verwachten.

Reden waarom gemeenten via de Buitengewone Algemene Ledenvergadering (BALV) van 29 november 2013 hebben ingestemd met de resolutie *'Informatiebeveiliging, randvoorwaarde voor de professionele gemeente'*. Daarbij werd tevens de Baseline Informatiebeveiliging Gemeenten (hierna: BIG) als hét gemeentelijke basishoofdkader voor informatieveiligheid vastgesteld. De BIG is afgeleid van de Baseline Informatiebeveiliging Rijksdienst (BIR) en voldoet aan de internationaal geaccepteerde beveiligingsstandaarden ISO 27001/27002'. Op basis van dit normenkader dienen gemeenten een aantal beveiligingsmaatregelen volgens het 'pas-toe-of-leg-uit'-principe te nemen. Ook in de Liemers zijn stappen gezet om de BIG te implementeren. RID de Liemers werkt hierin – in projectvorm - samen met RSD De Liemers en de gemeenten. In paragraaf 2.3.1 staan we hier wat uitgebreider bij stil.

De BIG staat niet op zichzelf. Al eerder is in dit kader ook gewezen op de Eenduidige Normatiek Single Information Audit (ENSIA), een nieuw opgezette verantwoordingssystematiek rond informatieveiligheid voor diverse deelgebieden. Inmiddels is het eerder genoemde BIG-project uitgebreid met ENSIA-afstemming en advies. In paragraaf 2.3.2 is dit nader uitgewerkt.

Vanaf 25 mei 2018 is de Algemene Verordening Gegevensbescherming ('Verordening' of 'AVG') rechtstreeks van toepassing in alle lidstaten van de Europese Unie. De Verordening is de opvolger van de Wet bescherming persoonsgegevens in Nederland. Het doel van de Verordening is om twee belangen te waarborgen: de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van hun gegevens en het vrije verkeer van persoonsgegevens binnen de Europese Unie ('EU'). De AVG heeft dus alles te maken met 'privacy'. Ook gemeenten – waaronder de Liemerse gemeenten – moeten voldoen aan de AVG. Binnen de Liemerse Samenwerking is de invoering van de AVG eveneens in het eerder genoemde BIG-project opgepakt. Meer hierover treft u in paragraaf 2.3.3 aan.

Al in 2016, maar zeker in 2017 werd duidelijk dat informatiebeveiliging en privacybescherming nooit 'af' zijn; procedures en werkinstructies moeten onderhouden worden, loggings bestudeerd, werkwijzen gecontroleerd aan de hand van audits, incidenten en datalekken gemeld en tegen spam, hacks en virussen moet dagelijks strijd worden geleverd. Regelgeving schrijft ook een cyclisch proces voor. Informatiebeveiliging is 'a way of life' geworden. Dat brengt structurele gevolgen met zich mee. In paragraaf 2.3.4 komt dit uitgebreid aan de orde.

2.3.1 Baseline Informatiebeveiliging Gemeenten (BIG)

Voorafgaand aan BALV in november 2013 hadden de vier Liemerse gemeenten – thans gaat het om drie gemeenten – al informatiebeveiligingsbeleid vastgesteld. In 2016 is een en ander verder geïntegreerd in de BIG en in 2017 zijn de (gemeentelijke) informatiebeveiligingsplannen vernieuwd.

De implementatie van de BIG wordt in de Liemers collectief en projectmatig opgepakt. Een projectgroep/werkgroep is belast met de invoering. Thans zijn er al veel BIG-maatregelen genomen. Het intergemeentelijke BIG-project vordert dus, maar in 2017 zijn er wel wat vertragingen opgetreden. Dat is deels toe te schrijven aan de inzet van een Security Management System (ISMS), bedoeld om in de toekomst de BIG-beveiligingsactiviteiten op een efficiëntere wijze te starten en te bewaken. De implementatie van genoemd systeem heeft nogal wat tijd gevraagd, maar dit zal in de toekomst door de efficiencywinst worden terug verdiend.

Verder zijn ontwikkelingen rond ENSIA en de AVG van invloed geweest. Vooral in de tweede helft van 2017 is hier veel tijd in gaan zitten.

Naar verwacht zal het project zeker tot einde 2018 doorlopen, maar wellicht langer.

2.3.2 Eenduidige Normatiek Single Information Audit (ENSIA)

2017 was ook het jaar van de ENSIA: de Eenduidige Normatiek Single Information Audit (ENSIA). Deze nieuwe systematiek maakt het beantwoorden van de uitvraag over informatieveiligheid gemakkelijker en efficiënter.

Met ENSIA wordt de verantwoordingssystematiek over BRP, PUN, Suwi, BAG, BGT en DigiD gebundeld. Bovendien sluit hiermee de horizontale verantwoording over informatieveiligheid aan op de gemeentelijke planning en control-cyclus. Hierdoor hebben de Liemerse gemeentebesturen meer overzicht over de informatieveiligheid van hun gemeente en kan het bestuur beter sturen en verantwoording afleggen aan de gemeenteraad. ENSIA structureert ook de verticale verantwoording richting de rijksoverheid, over de Basisregistratie Personen (BRP), Paspoortuitvoeringsregeling (PUN), Digitale persoonsidentificatie (DigiD), Basisregistratie Adressen en Gebouwen (BAG), Basisregistratie Grootschalige Topografie (BGT) en de Structuur uitvoeringsorganisatie Werk en Inkomen (SUWI-net).

RID De Liemers, RSD De Liemers en gemeenten hebben in de voorbereidingen rond ENSIA gezamenlijk opgetrokken; ENSIA werd geïntegreerd in het BIG-project. Midden 2017 heeft de werkgroep een Plan van Aanpak opgeleverd en vanaf dat moment heeft de projectgroep/werkgroep de beantwoording van de vragenlijsten van de ENSIA-zelfaudit gezamenlijk voorbereid; de deadline van 31 december 2017 werd gehaald.

In het voorjaar van 2018 vindt verantwoording aan de gemeenteraad en de verticale toezichthouders plaats. In verband met de verticale verantwoording is er in maart/april nog een extra audit voor de onderdelen Suwinet en DigiD.

Het is nog niet helemaal duidelijk hoe de ENSIA-audits voor 2018 en later er uit gaan zien, maar de verwachting is dat de druk op de gemeenten – en dus ook op de GR's die aan die gemeenten verbonden zijn – zal toenemen.

2.3.3 Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG)

Vanaf 25 mei 2018 moeten gemeenten voldoen aan Algemene Verordening Gegevensbescherming; de AVG. Het gaat daarbij om privacy. Dat is niet hetzelfde als informatiebeveiliging, maar er zijn wel raakvlakken – er is verwantschap.

Waar gaat het om? De volgende opsomming, die voor zich spreekt.

Rechten van betrokkenen. Onder de AVG krijgen betrokkenen (de mensen van wie persoonsgegevens worden verwerkt) meer en verbeterde privacyrechten.

Overzicht verwerkingen; aanleg van een register. De gegevensverwerkingen moeten in kaart worden gebracht. Gemeenten en de SDL moeten aangeven welke persoonsgegevens men verwerkt en met welk doel dit wordt gedaan. En: waar deze gegevens vandaan komen en met wie ze worden gedeeld.

Privacy impact assessment (PIA). Onder de AVG is de organisatie verplicht een zogeheten privacy impact assessment (PIA) uit te voeren voor beoogde verwerkingen. Op die manier kunnen mogelijke privacy-risico's in kaart worden gebracht zodat er – indien nodig – extra maatregelen kunnen worden genomen.

De Liemerse gemeenten en de SDL moeten oog hebben voor de 'AVG-uitgangspunten' van 'privacy by design' en 'privacy by default'.

Privacy by design houdt in dat men er al bij het ontwerpen van producten en diensten voor zorgt dat persoonsgegevens goed worden beschermd.

Privacy by default houdt in dat men technische en organisatorische maatregelen moet nemen om ervoor te zorgen dat men, als standaard, alléén persoonsgegevens verwerkt die noodzakelijk zijn voor het specifieke doel dat men wilt bereiken.

Functionaris voor de gegevensbescherming. Verplicht voor alle overheidsorganisaties; ook de gemeenschappelijke regelingen waaronder de SDL en iStroom vallen hieronder.

Verdere items: een meldplicht voor datalekken, de inzet van verwerkersovereenkomsten, toestemming van betrokkenen voor gegevensgebruik, vaststelling van een privacy-beleid en reglement e.d.

De bovenstaande opsomming is niet volledig; we hebben ons beperkt tot de belangrijkste zaken.

In 2017 heeft de intergemeentelijke projectgroep/werkgroep, die zich o.a. bezig houdt met de invoering van de BIG en ENSIA veel energie gestoken in het 'AVG-proof' maken van de Liemerse gemeenten en de SDL.

2.3.4 Informatiebeveiliging: a way of life!

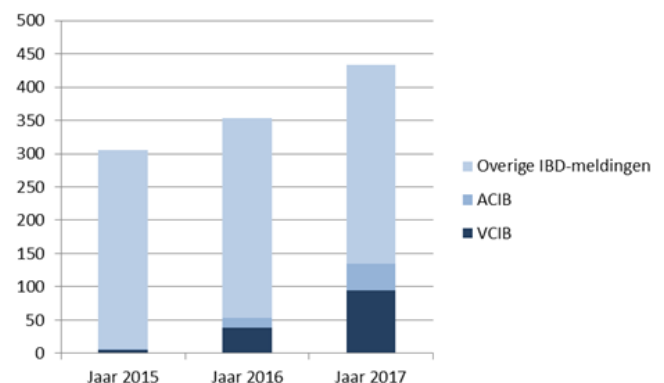
Ook het afgelopen jaar laat zien dat betrouwbare en vertrouwelijke gegevensuitwisseling geen vanzelfsprekendheid meer zijn. Bedreigingen en beveiligingsincidenten nemen explosief toe. Dat vraagt om extra inspanningen, ook in structurele zin.

Ter illustratie het volgende.

De Informatiebeveiligingsdienst voor gemeenten (IBD) is een gezamenlijk initiatief van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) en het Kwaliteitsinstituut Nederlandse Gemeenten (KING) en actief sinds 1 januari 2013. De Liemerse gemeenten zijn aangesloten bij de IBD en maken gebruik van de diensten op het gebied van incidentpreventie, -detectie en –coördinatie. Om van deze diensten gebruik te kunnen maken, zijn er bij de RID De Liemers meerdere contactpersonen actief. Het gaat hierbij om twee rollen: de Algemene Contactpersoon Informatiebeveiliging (ACIB) en de Vertrouwde Contactpersoon Informatiebeveiliging (VCIB). Laatstgenoemde ontvangt de meer vertrouwelijke informatie van de IBD. Analooq aan de twee rollen zijn er twee soorten meldingen ACIB-meldingen en VCIB-meldingen.

Behalve VCIB- en AVCB-meldingen ontvangt de lokale overheid vanuit de IBD ook andere, meer technische meldingen. Over de periode juli, augustus en september 2017 zijn dat er 640, dus ongeveer 2500 per jaar. Ongeveer 300 van die 2500 meldingen komen jaarlijks bij RID De Liemers aan; aantal en soort hangt o.a. samen met het applicatielandschap van de Liemerse gemeenten.

De volgende kolomgrafiek laat de enorme groei van het aantal meldingen en dus ook van de daarmee verband houdende acties zien; het gaat om de jaren 2015, 2016 en 2017, waarbij we aantekenen dat bij het opstellen van het voor u liggende tekstdeel het jaar 2017 nog niet voorbij was; vanaf oktober zijn de cijfers voor november en december geëxtrapoleerd voor wat betreft de VCIB- en ACIB-meldingen. Voor de overige, meer technische IBD-meldingen is een jaarlijks gemiddelde van 300 aangehouden.

De hoeveelheid werk op beveiligingsgebied is enorm gegroeid. Begin jaren negentig van de vorige eeuw werden computergebruikers nogal eens lastig gevallen door virussen, opgelopen via een besmette 'floppy'. Tegenwoordig is de situatie veel complexer en de gevolgen kunnen groot zijn; we maken in deze tijd volop gebruik van internet, we hebben te maken met ketensamenwerking, computers zijn met elkaar gekoppeld etc. Er worden gerichte aanvallen uitgevoerd waarbij de vervolgschade groot is.

Maar het gaat in deze context niet alleen om het aantal meldingen en bedreigingen wat toeneemt. Het gaat ook om meer en hogere beveiligingseisen die de samenleving aan (overheids-)organisaties stelt, meer (Europese) regelgeving en om meer evaluatiemomenten. Procedures en protocollen moeten voortdurend - met aandacht voor de nieuwste inzichten - onderhouden worden, organisaties moeten periodiek verantwoording afleggen, bij aanbesteding en implementaties dienen beveiligings- en privacyaspecten te worden meegenomen etc. Informatiebeveiliging en privacybescherming zijn nooit af. En de hoeveelheid werk die het met zich meeneemt neemt toe. Het jaar 2017 past in die zin volledig in de trend die we al een paar jaar waarnemen.

Wat mag het kosten

RID Zonder Maatwerkprojecten	Realisatie 2016	Begroting VW 2017	Begroting NW 2017	Realisatie 2017	Vershil
Lasten	3.522.367	3.653.365	4.067.813	3.857.751	(210.062)
Baten	3.522.367	3.653.365	4.067.813	3.857.751	(210.062)
Saldo	-	-	-	-	-

3. Programma Inkoop

3.1 Wat hebben we bereikt ?

3.1.1 Visie / ambities Inkoop

Een belangrijke ontwikkeling is de herijking van de missie, visie en strategieën in 2017. De heroriëntatie is al in 2015 ingezet en heeft in 2016 en 2017 meer vorm en inhoud gekregen. Een aantal ontwikkelingen ligt hieraan ten grondslag:

Cloud komt op;

Veranderende vraag vanuit de gemeenten;

Meebewegen in de ontwikkeling van de gemeenten;

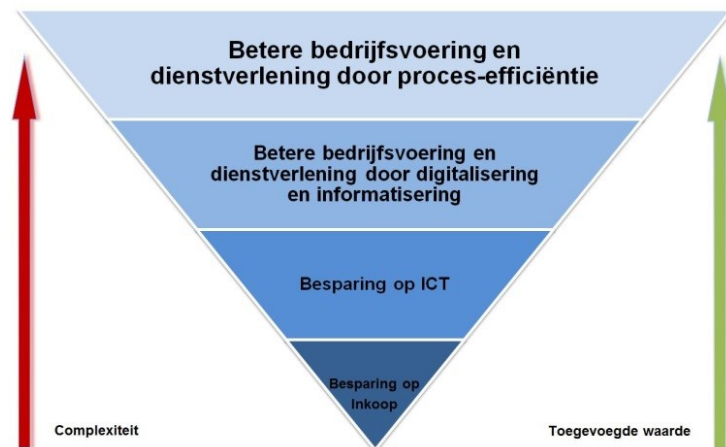
Opdrachtgeverschap binnen de gemeenten moet verder ontwikkeld worden;

Toenemend takenpakket bij gemeenten én RID;

Evaluatie met de gemeentelijk opdrachtgevers over veranderende behoefte (groei naar informatiemanagement) en huidige construct.

Belangrijk voor RID de Liemers is continu toegevoegde waarde te bieden aan de gemeenten en RSD. Waar dit in 2010 nog lag op stabiele en betrouwbare kantoorautomatisering, is dit in 2015 gedraaid naar Informatisering. Voor 2020 zal de ICT bijdrage aan het bedrijfsproces nog veel nadrukkelijker zijn. Het onderstaande plaatje geeft de beoogde verandering weer.

De samenwerking op het vlak van ICT en Inkoop is geboren vanuit besparen op gezamenlijke inkoop, besparingen realiseren op ICT door het gezamenlijk te 'doen'. Het Businessplan, de missie en visie van de RID raakt deels de digitalisering (Informatisering). Maar willen we écht toegevoegde waarde bieden, die ook werkelijk zichtbaar is, dan moet de RID kijken waar ze haar dienstverlening kan verbeteren en zodanig kan inzetten dat verderop in de keten ook besparingen optreden. Daarvoor is een proactieve houding nodig waarin we dicht bij de business en samen met de business kijken hoe we ICT en Inkoop kunnen inzetten om (bedrijfsvoerings)processen te verbeteren en daarmee de (digitale) dienstverlening aan de burger/bedrijven kunnen garanderen en verbeteren (het toevoegen van waarde door ICT).

Missie

De RID de Liemers is hét ICT en Inkoop Dienstencentrum van en voor de Liemerse gemeenten. Wij verbinden en versterken de gemeenten op gebied van ICT en Inkoop.

Wij bieden moderne technologie en specialistische kennis die gericht is op de behoefte van vandaag, en innovatie voor morgen mogelijk maakt. Wij maken het mogelijk dat de gemeenten hun doelstellingen op het vlak van efficiënte bedrijfsvoering en hoogwaardige

dienstverlening behalen. Wij zorgen ervoor dat de gemeenten doelmatig en rechtmatig kunnen inkopen en optimaal gebruik kunnen maken van de kansen op de inkoopmarkt.

Visie

RID de Liemers is hét ICT en Inkoop Dienstencentrum van en voor de Liemerse gemeenten. Wij verbinden en versterken de gemeenten op de terreinen van ICT en Inkoop.

Als geen ander kennen en begrijpen wij de gemeenten en de doelen die zij willen bereiken. Als geen ander hebben wij specialistische kennis van ICT- en Inkoopontwikkelingen bij de centrale overheid, de gemeenten en de markt. Als geen ander zijn wij in staat om op het gebied van ICT en Inkoop proactief te adviseren en te begeleiden, regie te voeren en een informatieknooppunt te vormen. Daarmee bieden wij de gemeenten een uitstekende manier om de ambities en verantwoordelijkheid voor informatiemanagement, bedrijfsvoering, dienstverlening en inkoop dichtbij vorm te geven. Dit op een Liemerse schaal met hoge kwaliteit, efficiency, professionaliteit en flexibiliteit. Als strategisch partner van ICT diensten in eigen beheer, ontwikkelt RID de Liemers zich steeds meer naar ketenregisseur bij het organiseren van de ICT dienstverlening.

Samen met de gemeenten ontwikkelen en leveren we producten en diensten die bij hen passen. We zoeken een juiste balans tussen betrouwbaarheid en beheersbaarheid enerzijds, en klantwensen en behoeftes vanuit de gemeenten anderzijds. Wij brengen vraag en aanbod bij elkaar door een brug te slaan tussen de gemeenten en die leveranciers die het beste bijdragen aan de gemeentelijke doelstellingen. Hierbij staat het creëren van optimale waarde tegen aanvaardbare risico's centraal.

3.2 Inkoop heeft bij de volgende niet-Europese aanbestedingen geadviseerd:

Milieustraat Rijnwaarden

Vracht/werkauto's (Duiven)

Aanbesteding Post 2016

Deurwaardersdiensten 2017

Inkoop app

Financieel systeem

WIFI

Actualisatie bestemmingsplannen (R)

GT Mobiele Communicatie (Liemerse gemeenten/SDL)

Spendanalyse (2016)

Duurzame energie ism gemeente Nijmegen

Groot onderhoud Zevenaar

Brandstoffen Zevenaar

Taalscholing pedagogisch medewerkers VVE

ICT Hardware

Aanbesteding Licenties (RID)

Huisvesting RID

Huishoudelijke Hulp 2016

Aanbesteding Schoonmaak 2017

GT Vaste Communicatie (Liemerse gemeenten/SDL)

Aanbesteding herinrichting raadszaal Duiven

Aanbesteding Audiovisuele middelen raadzaal Duiven

Aanbesteding Vervangen deklagen 2017

Aanbesteding Woonrijp maken de Tol
 Aanbesteding Verlichting onderhoud en vervanging
 Aanbesteding sportvelden Duiven en Westervoort
 Aanbesteding Werkplekken
 Aanbesteding InnoFase onderzoek
 Aanbesteding Woonrijp maken De Bem
 Aanbesteding Arbo arts (D,R,W,Z)
 IBP Project 14 : Contractbeheer
 Aanbesteding Brandblusmiddelen (D,R,W,Z)
 Templates & formats Inkoop (2016/2017)
 Aanbesteding riolering en kolkenreiniging
 Social Return
 Aanbesteding Warme dranken D&W
 Multifunctionals (RID)
 Meubilair 1Stroom
 Aanbesteding Parkeren Zevenaar

3.3 Overzicht afgeronde aanbestedingen inclusief resultaat

In 2017 is een fors beroep gedaan op de capaciteit van Inkoop. Ter illustratie :

- 2015 13 aanbestedingen (9 Europees)
- 2016 18 aanbestedingen (5 Europees)
- 2017 50 aanbestedingen (16 Europees)

Deze toename is te verklaren uit het steeds meer vinden en gebruiken van de inkoop advisering door de gemeenten. En deels ook uit de diverse aanbestedingen die vanuit de ambtelijke en bestuurlijke fusies zijn voortgekomen.

De onderstaande tabel laat zien dat er voordelen met elkaar behaald zijn :

- voordelen die zich ultimo vertalen naar een besparing op basis van contractwaarde. Het totaal voordeel bedraagt daarmee Euro 1.976.668.
- voordelen die zich laten zien door gezamenlijke aanbestedingen en daardoor scherpere inkoop. Een voorbeeld hiervan is de aanbesteding voor een nieuw Liemers Financieel systeem. Van een geraamde opdracht op basis van huidige lasten (Euro € 1.218.100,00) naar een aanbestedingsresultaat van Euro € 544.725,00. Een voordeel dus van € 673.375,00.

extra aandacht voor thema's als Social Return on Investment en meer kansen voor het MKB. Social return is toegepast bij alle Europese aanbestedingen (conform inkoopbeleid) en bij 3 meervoudig onderhandse aanbestedingen. Bij de onderhandse aanbestedingen is in 13 gevallen (van de 22 aanbestedingen) in ieder geval 1 of meer regionale partijen uitgenodigd.

Afgeronde aanbestedingen 2017, begeleid door RID inkoop

Gemeente	Onderwerp	Soort aanbesteding	Status	Gegevens	Gesamte opdrachtwaarde totaal (incl. btw)	Resultaat aanbesteding (incl. btw)	Verschuif (over totale contractopdrachten)	Sociaal return toegevoegt?	Duurzaamheid toegevoegt?	Regionale partijen uitgenodigd?
D.R.W.Z.	Grondslusmidelen	Nieuwvoudig onderaan de /1 op 1	Afgerond	Coöperatie Grondslusmidelen		€ 9.743,00				ja
D.W.	Schoonmaak	Europese	Afgerond	SDM		€ 429.725,24		ja	ja	nvt
Z.	Schoonmaak	Nieuwvoudig onderaan de	Afgerond	Service Organisatie van Sd.		€ 191.215,25		ja	ja	ja
Z.	Grondslusmidelen	Nieuwvoudig onderaan de	Afgerond	Service Organisatie van Sd.	€ 30.000,00	€ 49.446,70	€ 59,30	ja	ja	ja
D.R.W.Z.	Taaiacholing	Nieuwvoudig onderaan de	Afgerond	Totaaltraining		€ 40.515,00		nee	nee	nee, niet voornemen
D.R.W.Z.	Quartier energie	Europese, 17 gemeenten	Afgerond	Grondslusmidelen						nvt
D.R.W.Z.	Aandgas	Europese, 17 gemeenten	Afgerond	Grondslusmidelen						nvt
D.R.W.Z.	Financiële applicatie	Europese	Afgerond	Centric	€ 1.214.100,00	€ 544.725,00	€ 572.375,00	ja, 2%	ja	nvt
R.D.	WIFI	Openvoudig	Afgerond	Schoon Avast	€ 55.000,00	€ 28.887,75	€ 27.112,24			
R.D.	Bedrijfsvoering	Nieuwvoudig onderaan de	Afgerond	Nalita Consultancy	€ 90.000,00	€ 71.290,00	€ 6.000,00			
R.D.	Deurcentraal systeem	Nieuwvoudig onderaan de	Afgerond	Schoon Avast	€ 60.000,00	€ 51.588,88	€ 8.411,12			
R.D.	Ordn. hardware	Openvoudig	Afgerond		€ 70.000,00					
Rijnwaarden	Bestemmingsplan buitengebied	Nieuwvoudig onderaan de	Afgerond	Rugelhaema	€ 150.000,00	€ 99.500,00	€ 0.500,00			nee, niet voornemen
Zevenaar	Grondstoffen Zevenaar	Europese	Afgerond	Van Staven	€ 1.200.000,00	€ 1.157.522,00	€ 42.478,00	ja, 2%	ja	nvt
Dulven	Innovatie onderzoek	Nieuwvoudig onderaan de	Afgerond	Bureau Gulpen	€ 40.000,00	€ 24.185,00	€ 15.815,00	nvt	nvt	nee, niet voornemen
D.R.W.Z.	Medische ondersteuning in bedrijf	Nieuwvoudig onderaan de	Afgerond	Bureau				ja	nvt	ja
Zevenaar	Grondslusmidelen	Nieuwvoudig onderaan de	Afgerond	KWS Infra	€ 600.000,00	€ 565.500,00	€ 34.500,00	nee	??	ja
Dulven	Audiovisuele middelen	Nieuwvoudig onderaan de	Afgerond	Selsa AI	€ 100.000,00	€ 73.949,00	€ 26.051,00	nvt		ja
D.W.	Veiligheidsplan / onderhoudsplan	Openvoudig	Afgerond	Mondel en Van de Haar	€ 95.000,00			nvt	nvt	ja
R.D.	MCR	Openvoudig	Afgerond		€ 30.000,00					
Zevenaar	Grondslusmidelen	Nieuwvoudig onderaan de	Afgerond	Schuitemaker		€ 161.265,00		nee	nee	nee
Rijnwaarden	Veiligheidsplan	Nieuwvoudig onderaan de	Afgerond	Schagen Infra	€ 600.000,00	€ 159.000,00	€ 441.000,00	ja, 2%		ja
D.R.W.Z.	Grondslusmidelen	Europese onderaan	Afgerond	Van Gelder Olig	€ 2.000.000,00	€ 1.454.996,77	€ 545.003,23	ja, 1%	nvt	nvt
Zevenaar	Woonruimte maken de Toi	Nieuwvoudig onderaan de	Afgerond	Gebr. Infra	€ 200.000,00	€ 215.885,00	-€ 15.885,00	nvt		ja
Zevenaar	Woonruimte maken de Toi	Nieuwvoudig onderaan de	Afgerond	HTP Infra	€ 600.000,00	€ 617.000,00	-€ 17.000,00	nvt		ja
Dulven	Herinrichting gebied	Nieuwvoudig onderaan de	Afgerond	Concept & Images	€ 150.000,00	€ 147.712,00	€ 2.288,00	nvt		ja
Rijnwaarden	Transactiesysteem	Nieuwvoudig onderaan de	Afgerond	De Uemans	€ 679.000,00	€ 613.500,00	€ 65.500,00	ja, 5%		ja
Rijnwaarden	Reconstructie graaf Ottoweg	Nieuwvoudig onderaan de	Afgerond	Roombro	€ 495.000,00	€ 457.000,00	€ 38.000,00	ja, 5%		ja
D.W.	Grondslusmidelen	Nieuwvoudig onderaan de	Afgerond	Suez De P.	€ 125.000,00	€ 70.000,00	€ 55.000,00	nee, te specialiseren		nvt
+ Europese aanbesteding					Vernieuwing		€ 1.275.854,22			
Sociaal return: Sociaal return is toegevoegd bij alle Europese aanbestedingen (conform Inkoopbeleid) en bij 3 meeroudig onderhandse aanbestedingen										
Duurzameheid: Alle Europese aanbestedingen voldoen in ieder geval aan de minimale eisen uit de offertesdocumenten, opgesteld door de Rijksdienst (conform Inkoopbeleid)										
Regionale: Bij de onderhandse aanbestedingen in 33 gevallen (van de 33 aanbestedingen) is ieder geval 3 of meer regionale partijen uitgenodigd										
Onderneem: In 4 gevallen is gemiddeld 3 of meer regionale partijen uitgenodigd (er waren geen regionale partijen voorhande)										
In 5 gevallen is het in het belang van de regionale partijen is ook pas in april/mei ingevuld (bij 50% in juni) door deze kunnen van voorafgaand bevestigd zijn.										
Nagemaak: 33 aanbestedingen zijn volledig digitaal, via het platform Nagemaak uitgevoerd, van 3 Europese										

Aanbestedingsbegeleiding

In 2017 heeft RID inkoop een record aantal aanbestedingen begeleid. In het overzicht zijn de aanbestedingen opgenomen die zijn afgerond in 2017. In de meeste gevallen zijn mooie financiële resultaten behaald. In totaal is ten opzichte van de raming vooraf voor bijna 2 miljoen lager ingeschreven. Zeker zo mooi is dat tegelijkertijd bij deze aanbestedingen is voldaan aan het streven van de gemeenten om maatschappelijk verantwoord in te kopen. Een prima financieel resultaat kan dus hand in hand gaan met de inzet van social return en het inkopen van duurzame producten en diensten. Waar mogelijk zijn regionale ondernemers uitgenodigd om mee te dingen. Tenslotte werden administratieve lasten voor zowel de gemeenten als inschrijvers verlicht door waar mogelijk het aanbestedingsproces geheel digitaal te laten verlopen.

Veranderende wetgeving en inkoopbeleid

In april en mei 2017 is door de gemeenten het nieuwe Liemerse inkoopbeleid vastgesteld. Daarmee hebben de gemeenten hun beleid verankerd op gebied van social return en regionale ondernemers. Ze onderstrepen hiermee dat in elk geval bij Europese aanbestedingen inzet van social return een must is en dat waar mogelijk regionale ondernemers moeten kunnen meedingen naar opdrachten van de gemeenten. Middels interne en externe communicatie is deze beleidswijziging door RID inkoop verspreid.

Social return

In 2017 is bij minimaal 12 aanbestedingen een vorm van Social Return toegepast. Maatwerk per aanbesteding is hierin van belang. Door de samenwerking tussen RID inkoop en de medewerkers van RSD de Liemers (projectgroep Social Return) is per aanbesteding bekeken wat de beste toepassing is, voor de betreffende aanbesteding. Vanuit deze aanbestedingen zijn concrete banen, trainingen en werkervaringsplekken gecreëerd. Door ruimte te bieden voor een meer creatieve invulling is social return ook mogelijk gebleken bij inkooptrajecten met een lagere opdrachtwaarde en stelt dit MKB bedrijven in staat om maatschappelijk verantwoord te ondernemen en opdrachten bij de lokale overheid te verkrijgen. Verder speelt de projectgroep een actieve rol om de samenwerking met regiegemeenten en Provincie te bevorderen en gezamenlijk nog meer resultaten te realiseren de komende jaren.

Regionale ondernemers/inkoopapp

In 2016 is door RID inkoop een inkoopapp ingericht waarop (regionale) ondernemers zich kunnen presenteren. Na vaststelling van het inkoopbeleid in mei 2017 is in samenwerking met de MKB afdelingen binnen de Liemers deze voorziening nadrukkelijk onder de aandacht gebracht bij regionale ondernemers en gemeentelijke opdrachtgevers. Inmiddels hebben zo'n 300 ondernemers zich op de inkoopapp geregistreerd.

Pilot inkoop Westervoort

In 2017 is vervolg gegeven aan de eerder opgestarte pilot die beoogde de professionaliteit van de inkoopfunctie binnen de gemeente te onderzoeken en verbeteren. De pilot is per 1 januari 2018 afgerond.

De pilot heeft inzichtelijk gemaakt waar behoeftes en kansen zijn om vooral de inkoopactiviteiten waarbij RID inkoop niet betrokken is te professionaliseren. Dit heeft geresulteerd in enerzijds een checklist die gemeentelijke inkopers ondersteunt bij hun inkoopactiviteiten en tegelijkertijd zorgt dat het toepassen van beleidsdoelen als social return, duurzaam inkopen en regionaal inkopen wordt bevorderd en kan worden gemonitord. Daarnaast zijn contracten van de gemeente Westervoort in beeld gebracht en geregistreerd.

Contractbeheer

RID inkoop heeft het project contractregistratie afgerond en opgeleverd. Resultaat is dat de gemeenten hun lopende contracten voor een groot deel in beeld hebben gebracht en geregistreerd. Deze fase is hiermee afgerond en overgedragen aan de gemeenten.

3.5 Wat mag het kosten

Inkoop	Realisatie 2016	Begroting VW 2017	Begroting NW 2017	Realisatie 2017	Verschil
Lasten	231.742	231.060	236.290	247.538	11.248
Baten	231.742	231.060	236.290	247.538	11.248
Saldo	-	-	-	-	-

4. Programma RSD

4.1 Wat hebben we bereikt ?

4.1.1 Missie RSD

De RSD wil op het gebied van Werk en Inkomen de uitvoeringsorganisatie zijn voor de Liemerse gemeenten en zoekt daarbij naar maximale samenwerking met werkgevers in de regio en overige partners.

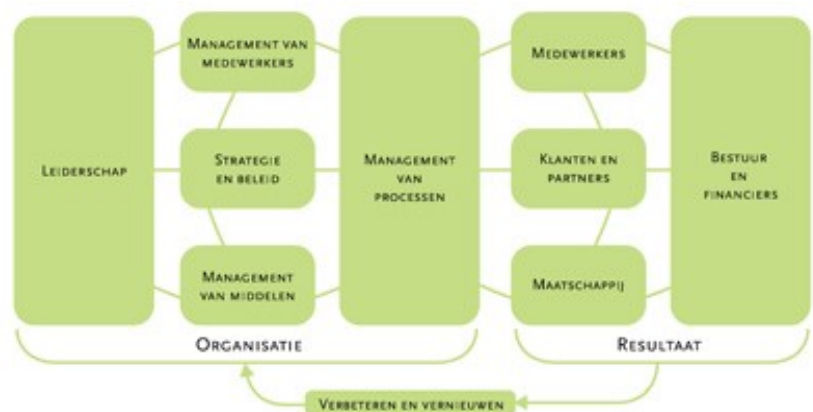
4.1.2 Visie / ambities RSD

We zijn gericht op het leveren van goede dienstverlening aan onze klanten. Hierbij streven we naar zelfredzaamheid en participatie van onze klanten, waarbij regulier werk voor iedereen voorop staat. Aan degenen, die geen/onvoldoende inkomen hebben, wordt eventueel tijdelijk een uitkering verstrekt. We controleren daarbij consequent op rechtmatigheid van de uitkeringsverstrekking. We werken hierbij effectief en efficiënt en streven naar maximaal resultaat.

4.1.3 A3-systematiek voor Jaarplan 2017

Werken aan een betere conditie van de organisatie lukt alleen als alle onderdelen op zichzelf en in samenhang in orde zijn. Het INK-managementmodel biedt een leidraad om aan de organisatie als geheel te werken. Dit, met het doel de prestaties te behalen die in de ogen van belanghebbenden en binnen de context van de ontwikkelingen in de maatschappij, nodig zijn. En die tevens passen bij wat de organisatie zelf als ambitie heeft neergezet en passend acht.

De activiteiten zijn overzichtelijk geordend in vijf organisatiegebieden, de resultaten voor alle betrokkenen in vier resultaatgebieden. De verbinding tussen wat de RSD doet (de organisatiegebieden) en wat dat oplevert (de resultaatgebieden) is de basis voor ontwikkeling, verbetering en succes. Het tiende aandachtsgebied 'Verbeteren en vernieuwen' gaat erover hoe de RSD op basis van de ervaringen en prestaties naar nieuwe mogelijkheden zoekt om doelen te behalen. De samenhang tussen de tien aandachtsgebieden is heel belangrijk.

Het jaarplan is opgesteld middels de A3 systematiek. De A3 systematiek dient in één oogopslag zowel kwalitatieve als kwantitatieve activiteiten weer te geven, met als onderlegger het INK Management model, zowel de 'wat' als de 'hoe' activiteiten. Met het

SMART maken van deze activiteiten is het mogelijk om een beknopte Managementrapportage op te stellen en bij te houden. Deze is als bijlage toegevoegd

4.2 Wat mag het kosten

RSD excl Uitkeringen	Realisatie 2016	Begroting VW 2017	Begroting NW 2017	Realisatie 2017	Verschil
Lasten	4.009.856	3.968.908	4.798.409	4.456.654	(341.755)
Baten	4.009.856	3.968.908	4.798.409	4.456.654	(341.755)
Saldo	-	-	-	-	-

4.3 Werk, Inkomen & Dienstverlening

Duiven: Werk, Inkomen & dienstverlening	Realisatie 2015	Realisatie 2016	Begroting 2017 primaire begroting	Realisatie 2017	Aantal uitkerings- gerechtigden per 1-1-2017	Aantal uitkerings- gerechtigden per 31-12-2017
Uitkeringen Inkomensdeel	5.791.460	6.082.867	6.203.480	6.427.717	467	445
Uitkeringen Bbz gev.zelfst.	77.632	5.291	112.000	72.035		
Uitgaven W-deel	286.771	283.659	528.482	528.482		
Uitgaven bijz.bijst./WKO (DVO)	69.188	96.015	80.000	87.280		
Uitgaven Duiven	6.225.051	6.467.832	6.923.962	7.115.514		
Bijdrage gemeente Duiven	6.225.052	6.467.832	6.923.962	7.115.514		
verschil: bijdrage uitvoeringskosten	-1					
Rijnwaarden: Werk, Inkomen & dienstverlening	Realisatie 2015	Realisatie 2016	Begroting 2017 primaire begroting	Realisatie 2017	Aantal uitkerings- gerechtigden per 1-1-2017	Aantal uitkerings- gerechtigden per 31-12-2017
Uitkeringen Inkomensdeel	3.295.408	3.332.450	3.408.312	3.579.282	256	233
Uitkeringen Bbz gev.zelfst.	31.640	38.340	47.500	15.296		
Uitgaven W-deel	134.723	143.491	264.547	264.547		
Uitgaven bijz.bijstand	287.071	426.987	339.000	398.331		
Uitgaven WMO-voorzieningen	985.566	2.003.026	1.035.000	861.597		
Uitgaven Wmo-begeleiding	0	0	500.000	1.063.063		
Uitgaven Jeugdzorg	0	0	680.000	2.391.475		
Uitgaven Rijnwaarden	4.734.408	5.944.293	6.274.359	8.573.592		
Bijdrage gemeente Rijnwaarden	4.734.407	5.944.293	6.274.359	8.573.592		
verschil: bijdrage uitvoeringskosten	1					
Westervoort: Werk, Inkomen & dienstverlening	Realisatie 2015	Realisatie 2016	Begroting 2017 primaire begroting	Realisatie 2017	Aantal uitkerings- gerechtigden per 1-1-2017	Aantal uitkerings- gerechtigden per 31-12-2017
Uitkeringen Inkomensdeel	5.425.037	5.223.344	5.861.671	5.253.726	401	368
Uitkeringen Bbz gev.zelfst.	6.000	-57.260	65.000	22.428		
Uitgaven W-deel	246.271	237.928	346.081	346.081		
Uitgaven bijz.bijst./WKO (DVO)	61.845	79.941	55.000	118.242		
Uitgaven Westervoort	5.739.153	5.483.953	6.327.752	5.740.478		
Bijdrage gemeente Westervoort	5.739.153	5.483.953	6.327.752	5.740.478		
verschil: bijdrage uitvoeringskosten	0					
Zevenaar: Werk, Inkomen & dienstverlening	Realisatie 2015	Realisatie 2016	Begroting 2017 primaire begroting	Realisatie 2017	Aantal uitkerings- gerechtigden per 1-1-2017	Aantal uitkerings- gerechtigden per 31-12-2017
Uitkeringen Inkomensdeel	8.655.671	9.033.808	9.145.504	9.339.687	687	667
Uitkeringen Bbz gev.zelfst.	89.122	-9.481	131.000	61.582		
Uitgaven W-deel	521.452	615.398	890.783	890.783		
Uitgaven bijz.bijstand	1.256.238	910.126	1.065.000	1.174.259		
Uitgaven WMO-voorzieningen	615.799	764.220	2.901.699	2.865.667		
Uitgaven Wmo-begeleiding	0	0	1.658.060	2.052.596		
Uitgaven Jeugdzorg	0	0	5.617.320	5.734.421		
Uitgaven Zevenaar	11.138.282	11.314.071	21.409.366	22.118.995		
Bijdrage gemeente Zevenaar	11.138.282	11.314.071	21.409.366	22.118.995		

Inkomen

De uitkeringskosten voor de PW-inkomen, BBZ-starters, IOAW en IOAZ zijn, ondanks de daling van het aantal uitkeringen, voor 3 gemeenten hoger uitgevallen dan begroot. Bij de gemeente Westervoort zien we dat deze kosten fors lager zijn uitgevallen. De economische recessie is al

weer een tijdje achter de rug en het aantal uitkeringsgerechtigden in de Liemers is met 4,9% gedaald in 2017. Hierover is/wordt uitgebreid gerapporteerd in de bestuursrapportage 2017 die is/zal worden besproken met de accountmanagers en bestuurders van de 3 gemeenten.

De gemeente Westervoort heeft als enige van de 4 Liemerse gemeenten geen tekort op het budget Inkomensdeel en heeft een overschot van 5,5% op haar budget. De gemeente Rijnwaarden is met een tekort van 4,5% net onder de 5% uitgekomen en hoeft om die reden over 2017 geen beroep te doen op de Vangnetregeling. De gemeente Duiven zit met een tekort van 8,1% onder de 10%-norm. De gemeente Zevenaar zit met een tekort van 11,5% boven de norm. Voor deze laatste 2 gemeenten zal de Vangnetuitkering worden aangevraagd bij het Ministerie SZW via de toetsingscommissie.

De uitgaven voor Bbz-gevestigde zelfstandigen zijn voor alle gemeenten lager uitgevallen dan geraamd. Dit heeft o.a. te maken met het feit dat er minder aanvragen zijn toegekend dan verwacht.

Voor een onderbouwing hoeveel cliënten van de RSD duurzaam aan het werk zijn gegaan, wordt verwezen naar de bestuursrapportage 2017 van de RSD de Liemers.

Werk

De kosten voor re-integratie zullen bij benadering uitkomen op het begrote bedrag aan kosten. In de bestuursrapportage wordt uitgebreid ingegaan op hoe de budgetten zijn besteed en wat de effecten zijn geweest.

Dienstverlening (directe kosten)

Voor het programma Dienstverlening zijn een aantal bijstellingen t.o.v. de begroting 2017 opgenomen, aangezien afwijkingen in aantallen en uitgaven zijn geconstateerd. Met name bij de gemeente Rijnwaarden op de onderdelen Jeugdzorg en WMO-begeleiding. Ook waren vooraf enkele producten en/of regelingen op nacalculatie gezet. Hierover is in de eindafrekening DVO een specificatie van de realisatie opgenomen.

JAARVERSLAG

PARAGRAFEN

5.1 Weerstandvermogen en risicobeheersing

De GR heeft geen eigen vermogen, voorzieningen of reserves.

De exploitatielasten incl. eventueel niet begrote kosten worden volledig door de 4 deelnemende gemeenten gedragen.

Er wordt jaarlijks een begroting opgesteld die via twee tussenrapportages wordt gemonitord. Afwijkingen ten opzichte van de begroting worden dan voorgelegd aan het bestuur en aan het bestuur van de deelnemende gemeenten.

5.2 Onderhoud Kapitaalgoederen

Onder onderhoud kapitaalgoederen worden in de GR Samenwerking De Liemers het Informatie Beleidsplan opgenomen.

Het Informatie Beleidsplan is in december 2012 door de gemeenteraden van de 4 gemeentes geaccordeerd. Verder wordt jaarlijks een werkplan ICT voorgelegd aan de ICT contactpersonen, die dit na akkoord inbrengen bij de deelnemende gemeenten.

De kosten van de al lopende projecten worden aan het eind van het jaar geactiveerd. Het eerste jaar worden er alleen rente lasten berekend. Vanaf T+1 wordt er op afgeschreven. Een deel van een jaar wordt hier gelijkgesteld met een half kalenderjaar, rente wordt het eerste jaar toegerekend met een rentepercentage van 3% voor een half jaar.

Structurele onderhoudslasten voor deze kapitaalgoederen worden jaarlijks in de exploitatie opgenomen.

5.3 Financiering

Lening

Er is 1 langlopende lening afgesloten in 2012 groot € 700.000,-. De lening heeft een looptijd van 15 jaar tegen een rentepercentage van 3,15%. Het saldo van de lening bedraagt ultimo 2017 € 501.775,90.

Kredietlimiet

Met ingang van 1 januari 2011 is met de BNG bank is een financieringsovereenkomst aangegaan voor een bepaalde tijd tot 01-01-2012, waarna deze overeenkomst stilzwijgend wordt verlegd met telkens een jaar. De kredietlimiet is € 2.500.000,=.

Tot aan de limiet wordt 1 maand-Euribor plus 30 basispunten in rekening gebracht door de BNG bank.

Schatkistbankieren

Het saldo van de BNG rekening wordt door de BNG 's middags rond 15.00 uur afgeraamd. De volgende ochtend wordt het saldo dan door ons weer handmatig teruggeboekt. Het drempelbedrag is 0,75% van begrotingssaldo en is vastgesteld op € 250.000,=.

Bankgarantie

Er zijn geen bankgaranties meer uitgegeven.

5.4 Bedrijfsvoering

5.4.1 Personeelsbeleid

GR Samenwerking De Liemers heeft behoefte aan eigentijdse, moderne arbeidsvoorwaarden en personeelsbeleid die passen bij een veranderende omgeving. Samenwerking De Liemers heeft immers te maken met een veranderende vraag van burgers, veranderende taken en een veranderende arbeidsmarkt.

Als uitgangspunten voor het personeelsbeleid zijn geformuleerd:

SDL werkt nadrukkelijk aan de dienstverlening, de klant- en servicegerichtheid staat centraal;

SDL gaat uit van een grote mate van flexibiliteit, die betekent maatwerk;

SDL wil een competentiegericht gestuurde organisatie zijn;

SDL wil een organisatie zijn met medewerkers die bij voorkeur flexibel en breed inzetbaar zijn;

SDL gaat uit van vakmanschap en ondernemerschap gericht op actie;

SDL is resultaatgericht.

Er is in overleg met de Ondernemingsraad een nieuw modern personeelsbeleid ontwikkeld.

5.4.2 Planning – en controlcyclus

Voor de gemeenschappelijke regeling is een Financiële verordening op grond van artikel 212 van de Gemeentewet opgesteld.

Naast de Begroting worden er 2 tussenrapportage opgesteld en het Jaarverslag inclusief Jaarrekening. De begroting voor jaar T+1 wordt in maart aan de Netwerkdirectie voorgelegd.

De 1^e tussenrapportage wordt in mei aan de Netwerkdirectie voorgelegd, de 2^e in september. Het jaarverslag en de jaarrekening worden in maart na afloop van het boekjaar voorgelegd aan de Netwerkdirectie. Alle stukken worden na de Netwerkdirectie voorgelegd aan het Dagelijks Bestuur en Algemeen Bestuur. Voordat de stukken in het Algemeen Bestuur komen worden ze voorgelegd aan de deelnemende gemeente met verzoek om een zienswijze.

5.4.3 Rechtmatigheid

In 2017 is het controleprotocol en het normenkader geactualiseerd en vastgesteld.

Bij de uitvoering van de Interne controle wordt gewerkt met steekproeven die door de accountant worden bepaald. Hierdoor is de onpartijdigheid gewaarborgd.

Het Interne Controleplan van de RSD is uitgevoerd en een verslag van opgemaakt.

Er heeft ook een controle op het inkoop- en aanbestedingsbeleid plaatsgevonden, hierbij zijn geen onrechtmatigheden geconstateerd.

De werkprocessen bij Debiteuren en Crediteurenadministratie zijn veelal via het systeem afgedwongen. Daar waar dat niet het geval is wordt dit via de werkprocessen geregeld.

5.5 Verbonden partijen

Met 'verbonden partijen' worden gemeenschappelijke regelingen, stichtingen, verenigingen en vennootschappen bedoeld waarin de Gemeenschappelijke Regeling Samenwerking De Liemers een bestuurlijk én financieel belang heeft. Onder bestuurlijk belang wordt verstaan:

een zetel in het bestuur en/of het hebben van een stamrecht. Met financieel belang wordt bedoeld: een gemeentelijke bijdrage in de netto exploitatielasten van het

samenwerkingsverband. Het risico bestaat dat de gemeente de betaalde bijdragen kwijt is bij een faillissement en/of dat de verbonden partij financiële problemen op de gemeente kan verhalen. Bij deelname in een vennootschap is het financiële belang het in bezit hebben van aandelen en het ontvangen van dividend.

De RID heeft een deelneming in Stichting Samenwerkingsverband Glasvezelnetwerk Arnhem. Doel van de deelneming is het ten behoeve van haar deelnemers (allen non-profit) in eigendom verwerven en/of beheren en/of exploiteren van een glasvezelinfrastructuur.

Eind 2010 is hiervoor een Intentieverklaring afgegeven. De Gemeenschappelijke Regeling Samenwerking De Liemers is sinds 2011 een van de deelnemers.

De constructie is dusdanig dat bij groei van het aantal deelnemers de gezamenlijke lasten dalen en er mogelijkheden zijn voor restitutie van trekkingsrechten en correcties op investeringen.

Deze overeenkomst heeft een initiële looptijd van 15 jaar. De totale toetredingskosten bedroegen € 630.000,=. De periodieke kosten voor 2017 zijn € 11.277,=.

Stichting Samenwerkingsverband Glasvezelnetwerk Arnhem is statutair gevestigd te Arnhem.

5.6 Kostenverdelingsafspraken

Bestuur

De bestuurskosten en de kosten voor de Ondernemingsraad worden gelijkelijk over de vier gemeenten verdeeld.

RID

De inwoneraantallen zijn het uitgangspunt voor de kostenverdeling naar de deelnemende gemeenten.

De RID heeft naast de 4 gemeenten, nog drie klanten de RSD, het Werkgeversservicepunt Midden-Gelderland (WSP MG) en de Modulair Gemeenschappelijke Regeling Midden Gelderland (MGR).

De dienstverleningsovereenkomst met WSP MG en de MGR zijn contracten met vaste prijsafspraken. Deze worden conform de afspraken gefactureerd.

De afspraken inzake de toerekening van de kosten aan de RSD zijn in de 2^e tussenrapportage 2013 bijgesteld.

De toerekening van de ICT kosten aan de RSD bestaat uit 2 onderdelen:

De directe kosten voor software/licenties/kapitaallasten voor de RSD en

Een doorbelasting van de exploitatiekosten RID gebaseerd op een prijs per werkplek:

Exploitatiekosten minus de post Onderhoud applicaties, Kosten ondersteuning en kapitaallasten;

Saldo wordt dan gedeeld door het totaal aantal werkplekken in beheer bij RID;

Prijs per werkplek maal het aantal bij de RSD in gebruik zijnde werkplekken.

De gefactureerde bijdrage van WSP MG, MGR en de RSD bijdrage in de RID kosten worden in mindering gebracht op de totale exploitatiekosten van de RID. Het restant wordt aan de vier gemeenten in rekening gebracht conform de afgesproken verdeelsleutel.

Gemeente	Inwoners per 01-01-2017	Aandeel RID (in %)
Duiven	25.398	30,37
Rijnwaarden	10.852	12,98
Westervoort	14.991	17,93
Zevenaar	32.379	38,72

Inkoop

De verdeelsleutel voor de exploitatiekosten van de inkoop is gebaseerd op het aantal toe te rekenen uren van de inkoopadviseur. Aan Duiven en Zevenaar wordt beiden 1/3 deel van de kosten doorbelast. Aan Rijnwaarden en Westervoort wordt 1/6 deel van de kosten doorbelast.

RSD

De kostenverdeling die voor de exploitatiekosten van de RSD wordt gebruikt is gebaseerd op:

1. 50% op basis van het aantal inwoners (Vastgesteld CBS-cijfer)
- 50% op basis van het aantal cliënten

Gemeente	Inwoners per 01-01-2017	Cliënten per 01-01-2017	
Percentage			
Duiven	25.398	467	28,08
Rijnwaarden	10.852	256	13,56
Westervoort	14.991	401	20,03
Zevenaar	32.379	687	38,33

JAARREKENING

Overzicht van baten en lasten

6. Overzicht van baten en lasten in de jaarrekening

Consolidatie op programmaniveau					
	Rekening	Begroting	Begroting	Rekening	Verschil
Lasten	2016	2017	NW 2017	2017	
Programma 1: Bestuur	31.881	43.000	43.000	32.342	-10.658
Programma 2: RID	3.522.367	3.653.365	4.067.813	3.857.751	-210.062
Programma 3: Inkoop	231.742	231.060	236.290	247.538	11.248
Programma 4: RSD	4.009.856	3.968.908	4.798.409	4.456.654	-341.755
Eliminatie doorbelasting intern	-317.612	-344.000	-348.998	-348.331	668
Totaal lasten	7.478.234	7.552.333	8.796.514	8.245.953	-550.560
Baten	Rekening	Begroting	Begroting	Rekening	Verschil
	2016	2017	NW 2017	2017	
Programma 1: Bestuur	31.881	43.000	43.000	32.342	-10.658
Programma 2: RID	3.522.367	3.653.365	4.067.813	3.857.751	-210.062
Programma 3: Inkoop	231.742	231.060	236.290	247.538	11.248
Programma 4: RSD	4.009.856	3.968.908	4.798.409	4.456.654	-341.755
Eliminatie doorbelasting intern	-317.612	-344.000	-348.998	-348.331	667
Totaal Baten	7.478.234	7.552.333	8.796.514	8.245.954	-550.560

Consolidatie Exploitatiekosten op kostensoort					
Lasten	Rekening 2016	Begroting 2017	Begroting NW 2017	Rekening 2017	Vershil
Bestuurskosten	31.881	43.000	43.000	32.342	-10.658
Personele kosten	4.071.886	4.412.827	5.466.011	5.229.766	-236.245
Huisvestingskosten	374.572	380.100	450.513	412.327	-38.186
Automatiseringskosten	344.582	358.953	356.085	345.231	-10.854
Onderhoud applicaties	611.675	603.645	632.640	608.808	-23.832
Facilitaire zaken	122.947	106.686	129.251	105.074	-24.177
Advies en Controle	21.010	28.400	42.424	35.181	-7.243
Sociale recherche	179.160	194.505	240.446	241.223	777
Ondersteunende dienst	166.860	173.044	208.631	178.260	-30.371
Overige kosten	35.163	20.000	25.000	26.390	1.390
Kapitaallasten	538.115	822.154	793.494	667.892	-125.602
Project ESF	833.846	409.018	409.019	409.000	-19
Project Social Return	117.540	-	-	-	-
Project Vakmanschap	28.998	-	-	-	-
Incidenteel voordeel				-45.540	-45.540
Totaal lasten	7.478.234	7.552.333	8.796.514	8.245.954	-550.560
Baten	Rekening 2016	Begroting 2017	Begroting NW 2017	Rekening 2017	Vershil
Incidentele bate					
Bijdrage Gemeente Duiven	2.100.684	2.085.212	2.420.870	2.261.490	-159.380
Bijdrage Gemeente Rijnwaarden	1.051.385	1.038.287	1.206.974	1.135.684	-71.290
Bijdrage Gemeente Westervoort	1.391.464	1.379.447	1.613.635	1.509.081	-104.554
Bijdrage Gemeente Zevenaar	2.828.627	2.764.878	3.279.765	3.061.706	-218.059
Bijdrage WSP MG	106.074	80.000	70.759	73.493	2.734
Bijdrage ESF		204.509	204.511	204.500	-11
Totaal Baten	7.478.234	7.552.333	8.796.514	8.245.954	-550.560

7. Toelichtingen op het overzicht van baten en lasten

7.1 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

Besluit Begroting en Verantwoording

De jaarrekening is opgesteld met in achtname van de voorschriften die het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten daarvoor geeft.

Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vindt plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij het desbetreffende balanshoofd anders is vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarden.

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden. De GR kent geen winsten of verliezen omdat per jaar het exploitatiesaldo wordt afgerekend met de deelnemende gemeenten.

Personeelslasten worden in principe toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Als gevolg van het formele verbod op het opnemen van voorzieningen c.q. schulden uit hoofde van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume, worden sommige personele lasten echter toegerekend aan de periode waarin uitbetaling plaatsvindt.

7.2 Wet normering bezoldiging Topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT)

De Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) is in werking getreden met ingang van 1 januari 2013. De WNT regelt niet alleen de openbaarmaking van topinkomens in de publieke en semipublieke sector, maar stelt ook maxima aan de hoogte van de bezoldiging van topfunctionarissen en tevens aan de ontslagvergoedingen.

Met ingang van 1 januari 2015 is de Wet verlaging Bezoldigingsmaximum WNT (hierna WNT-2) in werking getreden. De WNT is van toepassing op gemeenten volgens art. 1.2 WNT. En bij of krachtens publiekrecht ingestelde rechtspersonen vallen onder de werkingssfeer van de WNT, zoals GR Samenwerking De Liemers.

De maximale bezoldiging mag voor een topfunctionaris in dienstverband niet meer bedragen dan € 181.000,= per jaar (algemene maximum 2017).

De WNT definieert het begrip topfunctionaris voor instellingen in de (semi)publieke sector als:

De leden van de hoogste uitvoerende en toezichthoudende organen;

De hoogste ondergeschikte of de leden van de groep hoogste ondergeschikten aan dat orgaan;

Degene of degenen belast met de dagelijkse leiding.

De leden van de netwerkdirectie, dagelijks bestuur en algemeen bestuur van GR Samenwerking De Liemers ontvangen geen bezoldiging en geen onkostenvergoeding van GR Samenwerking De Liemers.

Conform de beleidsregels toepassing WNT hebben wij in onderstaande tabel voor alle topfunctionarissen de voorgeschreven informatie opgenomen. Voor niet-topfunctionarissen is er geen informatie opgenomen omdat geen enkele medewerker boven de norm uitkomt. De in de tabel genoemde functionarissen zijn onbezoldigd bij de GR Samenwerking De Liemers.

Tabel

a	b	c	d	e	f	g	h	i
A.J. van Hout	Bestuurslid AB/DB	n.v.t.	n.v.t.	0	0	0	0	0
P.Schadd de Boer	Bestuurslid AB/DB	n.v.t.	n.v.t.	0	0	0	0	0
J.M. Staatsen	Bestuurslid AB/DB	n.v.t.	n.v.t.	0	0	0	0	0
H.B.I. de Lange	Bestuurslid AB/DB	n.v.t.	n.v.t.	0	0	0	0	0
A.M. Boone	Bestuurslid AB	n.v.t.	n.v.t.	0	0	0	0	0
J.P. Breunissen	Bestuurslid AB	n.v.t.	n.v.t.	0	0	0	0	0
T.Krampschreur	Bestuurslid AB	n.v.t.	n.v.t.	0	0	0	0	0
H.Sluiser	Bestuurslid AB	n.v.t.	n.v.t.	0	0	0	0	0
H.Winters	Bestuurslid AB	n.v.t.	n.v.t.	0	0	0	0	0
P.Putman	Bestuurslid AB	n.v.t.	n.v.t.	0	0	0	0	0
B.Elfrink	Bestuurslid AB	n.v.t.	n.v.t.	0	0	0	0	0
J.Lamers	Bestuurslid AB	n.v.t.	n.v.t.	0	0	0	0	0
T.Spaargaren	Bestuurslid AB	n.v.t.	n.v.t.	0	0	0	0	0
J.J.A.M. van Groningen	Bestuurslid AB	n.v.t.	n.v.t.	0	0	0	0	0
J.Goossen	Bestuurslid AB	n.v.t.	n.v.t.	0	0	0	0	0
J.G.van Norel-Hansen	Bestuurslid AB	n.v.t.	14-4-2017	0	0	0	0	0
A.Albers	Bestuurslid AB	n.v.t.	n.v.t.	0	0	0	0	0
G.Hendriksen	Bestuurslid AB	n.v.t.	n.v.t.	0	0	0	0	0
S.Bijl	Bestuurslid AB	n.v.t.	n.v.t.	0	0	0	0	0
T.van de Werf	Bestuurslid AB	n.v.t.	n.v.t.	0	0	0	0	0

Verklaring van de letters:

- a. de naam
- b. de functie
- c. de duur en omvang van het dienstverband
- d. het jaar waarin het dienstverband is geëindigd
- e. de beloning
- f. door de werkgever vrijwillig betaalde sv-premies
- g. de belastbare vaste en variabele onkostenvergoedingen
- h. de in het boekjaar verrichte uitkeringen wegens beëindiging van het dienstverband
- i. de voorzieningen ten behoeve van beloningen betaalbaar op termijn

Jaarrekening

Balans

8. Balans

Balans

Activa	31-12-2016	31-12-2017	Passiva	31-12-2016	31-12-2017
Vaste activa			Vaste passiva		
Materiele vaste activa			Vaste schulden	543.917	501.776
- Economisch nut	3.063.833	3.791.050			
Financiele vaste activa	9.000	-			
Totale vaste activa	3.072.833	3.791.050	Totale vaste passiva	543.917	501.776
Vlottende activa			Vlottende passiva		
Uitzettingen SKB	1.043.215	1.544.591	Kasgeldlening	2.500.000	3.000.000
Overige vorderingen	4.181.861	3.106.389	Liquide middelen	5.347.146	7.792.467
Liquide middelen	5.060.204	6.084.565	Netto vlottende schulden	2.481.802	1.472.689
Overlopende passiva	90.165	760.895	Overlopende passiva	2.575.413	2.520.558
Totale vlottende activa	10.375.445	11.496.440	Totale vlottende passiva	12.904.361	14.785.714
Totaal	13.448.278	15.287.490	Totaal	13.448.278	15.287.490

8.1 Toelichting op de balans per 31-12-2017

Grondslagen

Vaste activa; overige investeringen met economisch nut

Alle materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de aanschaffings- of vervaardigingsprijs verminderd met bijdragen van derden. De normale jaarlijkse afschrijvingen zijn gebaseerd op de geschatte levensduur. Over de investeringen wordt, rekening houdende met de levensduur, annuïtair afgeschreven. Er wordt afgeschreven vanaf het begrotingsjaar dat volgt op gereedkoming. Op de toetredingsbijdrage SGGA wordt lineair afgeschreven.

Activeringsbeleid

De definitie van investering: een uitgave waarvan het nut zich over enkele jaren uitstrekt. Wanneer wordt een investering geactiveerd en wat er wordt verstaan onder aanschaffings- en vervaardigingsprijs:

- Activa met een verkrijgingsprijs- of vervaardigingsprijs die hoger is dan € 10.000.
- Activa met een aanschaffings- of vervaardigingsprijs lager dan € 10.000 worden niet geactiveerd maar ten laste gebracht van de exploitatie, uitgezonderd gronden en terreinen.
- De verkrijgingsprijs omvat de inkoopprijs en de bijkomende kosten.
- De vervaardigingsprijs omvat de aanschaffingskosten van de gebruikte grond- en hulpstoffen en de overige kosten, die rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend.
- Zowel de vlottende activa als passiva worden opgenomen tegen de nominale waarde.
- Bij debiteuren wordt rekening gehouden met oninbaarheid voor zover aanwezig.

Afschrijvingstermijnen

Voor de afschrijvingen hanteert de Gemeenschappelijke regeling Samenwerking De Liemers de volgende afschrijvingstermijnen:

- 3 jaar: apparatuur t.b.v. de mobiele werkplek;
- 4 jaar: overige automatiseringsapparatuur;
- 4 jaar: ICT techniek voor decentrale computerruimte;
- 4 jaar: hardware;
- 5 jaar: netwerk en bekabeling;
- 5 jaar: apparatuur t.b.v. de decentrale vaste werkplek;;
- 7 jaar: software;
- 10 jaar software kernapplicaties;
- 15 jaar: kantoormeubilair;
- 15 jaar: glasvezel

Rente

Over geïnvesteerde activa wordt 3% rente berekend.

Materiele vaste activa

Deelneming SSGA

De RID heeft een deelneming in Stichting Samenwerkingsverband Glasvezelnetwerk Arnhem. Deze overeenkomst heeft een initiële looptijd van 15 jaar. De totale toetredingskosten bedroegen € 630.000,=. Naast de afschrijvingslasten, rentelasten in verband met de lening zijn de periodieke kosten voor 2017 zijn € 11.277,-.

Financiële vaste activa

De financiële vaste activa betreft een waarborgsom. In 2017 is de waarborg verrekend.

Vlottende activa

Vorderingen en overlopende activa

De vorderingen worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Er is tot op heden nog geen reden geweest om een voorziening voor oninbaarheid te vormen.

Liquide middelen en overlopende posten

Deze activa worden tegen nominale waarde opgenomen.

Vaste schulden

Vaste schulden worden gewaardeerd tegen de nominale waarde, verminderd met gedane aflossingen. De vaste schulden hebben een rente typische looptijd van één jaar of langer.

Vlottende passiva

De vlottende passiva worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

8.2 Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen.

Sinds 1 januari 2011 is er met de BNG bank financieringsovereenkomst aangegaan voor een bepaalde tijd tot 01-01-2012, waarna deze overeenkomst stilzwijgend wordt verlegd met telkens een jaar. De kredietlimiet is € 2.500.000,=.

Leaseovereenkomsten:

RID heeft I-pads en onderdelen van het computernetwerk geleased.

De leaseovereenkomst voor de I-pads is half 2016 beëindigd en afgekocht.

In 2017 vallen leaseovereenkomsten tot een bedrag van ong. € 15.600,= vrij en

In 2018 vallen leaseovereenkomsten tot een bedrag van ong. € 41.000,= vrij.

8.3. Feiten en gebeurtenissen die na balansdatum bekend worden

Er zijn geen bijzondere gebeurtenissen te noemen.

8.4 Toelichting op de balans per 31-12-2017

Vaste activa

Omschrijving	Beginbalans	Investing	Afschrijving	Eindbalans
Economisch nut RID	2.574.245	1.238.173	626.872	3.185.546
Economisch nut RSD	69.344	178.469	20.529	227.284
Deelname SSGA	420.244		42.024	378.220
Waarborgsom	9.000		9.000	
		-		-
Totaal	3.072.833	1.416.642	698.425	3.791.050

Activa

Vlottende activa

Omschrijving	balanswaarde
Schatkistbankieren (SKB)	1.544.591
	1.544.591
Aangifte BTW	152.297
Btw comoensatiefonds RSD-RID	683.912
Te vold.. BTW RSD-RID	8.775
Debiteuren	795.539
Staat O	1.465.866
	3.106.389

Schatkistbankieren

Het drempelbedrag is 0,75% van begrotingssaldo is 0,75% en is vastgesteld op € 250.000,= (artikel 2, vierde lid, van de Wet financiering decentrale overheden)

Liquide middelen

Omschrijving	balanswaarde
BNG 028.51.57.795	6.084.565
	6.084.565

Overlopende activa

Omschrijving	balanswaarde
Terug te vord voorschotten	704.538
af te dr.BTW RSD RID	410
tussenrekening algemeen	6.714
debiteuren	5.753
voorschotten GWS	17.390
terug te vord vs (vord 90)	23.173
btw kosten onderzoek derden	2.807
inh tbv debiteuren	111
	760.895

Passiva

Vaste passiva

Omschrijving	Beginbalans	Aflossing	Eindbalans
Lening BNG	543.917	42.151	501.776
Totaal	543.917	42.151	543.917

Passiva

Vlottende passiva

Omschrijving		balanswaarde
Kasgeldlening		3.000.000
		3.000.000
Bng 028.51.50.332		7.792.467
		7.792.467
Betalingen onderweg		558.475
Staat N		804.608
Crediteuren		109.607
		1.472.689

Overlopende passiva

Omschrijving		balanswaarde
af te dr.BTW RSD-DID		-297.995
salarisadm loonbelasting		-315.376
tussenrekening SKB		1.544.591
netto betalingen uitkeringen		-1.447.519
Af te dragen premies LH		-441.529
te betalen voorschotten		-18.139
		2.520.558

9. Toelichting op het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening 2017

9.1 Bestuur

Bestuurskosten					
	Rekening	Begroting	Begroting	Rekening	Verschil
Lasten	2016	2017	NW 2017	2017	
Bestuurskosten	10.000	15.000	15.000	10.169	-4.831
Ondernemingsraad	21.725	23.000	23.000	22.173	-827
Onvoorzien	156	5.000	5.000	-	-5.000
Totaal lasten	31.881	43.000	43.000	32.342	-10.658
	Rekening	Begroting	Begroting	Rekening	Verschil
Baten	2016	2017	NW 2017	2017	
Bijdrage Gemeente Duiven	7.971	10.750	10.750	8.086	-2.664
Bijdrage Gemeente Rijnwaarden	7.970	10.750	10.750	8.085	-2.665
Bijdrage Gemeente Westervoort	7.970	10.750	10.750	8.085	-2.665
Bijdrage Gemeente Zevenaar	7.970	10.750	10.750	8.086	-2.664
Totaal Baten	31.881	43.000	43.000	32.342	-10.658

Bestuurskosten

De vergader frequentie is in 2016 veranderd naar 1 keer per maand. Voor 2017 is de vergader frequentie hetzelfde gebleven, inherent daaraan zijn de kosten lager uitgevallen dan begroot.

Onvoorzien

Er is in 2017 geen beroep gedaan op de post onvoorzien.

9.2 RID

RID					
	Rekening	Begroting	Begroting	Rekening	Verschil
Lasten	2016	2017	NW 2017	2017	
Personele kosten	1.739.303	1.620.088	1.989.721	2.014.960	25.239
Huisvestingskosten	170.347	161.000	206.716	173.551	-33.165
Automatiseringskosten	187.291	221.453	203.217	201.129	-2.088
Datacomm.SSGA/Leasekst	169.216	137.500	137.500	128.736	-8.764
Onderhoud applicaties	611.675	603.645	632.640	608.808	-23.832
Overige kosten	35.163	20.000	25.000	26.390	1.390
Ondersteunende dienst	71.257	67.525	79.525	81.825	2.300
Kapitaallasten	538.115	822.154	793.494	667.892	-125.602
Incidenteel voordeel				-45.540	-45.540
Totaal lasten	3.522.367	3.653.365	4.067.813	3.857.751	-210.062
	Rekening	Begroting	Begroting	Rekening	Verschil
Baten	2016	2017	NW 2017	2017	
Bijdrage Gemeente Duiven	943.038	985.509	1.113.281	1.043.598	-69.683
Bijdrage Gemeente Rijnwaarden	402.904	420.928	475.502	445.906	-29.596
Bijdrage Gemeente Westervoort	556.227	578.313	653.292	615.977	-37.315
Bijdrage Gemeente Zevenaar	1.196.512	1.244.615	1.405.981	1.330.446	-75.535
Bijdrage RSD	317.612	344.000	348.998	348.331	-667
Bijdrage WSP MG	106.074	80.000	61.000	50.273	-10.727
Bijdrage MGR			9.759	23.220	13.461
Totaal Baten	3.522.367	3.653.365	4.067.813	3.857.751	-210.062

Salariskosten ICT

Ten behoeve van de ambtelijke en bestuurlijke fusies bij de gemeenten is het noodzakelijk geweest om extra capaciteit in te huren. Dit betreft vooral projectcapaciteit, zowel in aansturing als in uitvoering. In eerdere fase hebben de gemeenten ten behoeve van de fusies elk een apart budget voor ICT kosten vastgesteld. Daar worden de kosten ten laste gebracht die specifiek voor de betreffende fusie zijn. Echter, er wordt ook generieke ondersteuning geboden. Ambtelijk is overeengekomen dat hierbij zoveel als mogelijk gebruik wordt gemaakt van de restformatie binnen de begroting van de RID, en dat overige kosten apart inzichtelijk worden gemaakt. Deze kosten worden vervolgens via de RID begroting verrekend aan de gemeenten.

Via de tweede tussenrapportage is gerapporteerd over de extra projectondersteuning, met een doorbelasting aan de gemeenten via de RID begroting van € 74.000,= en € 28.000,=.

Uiteindelijk is een overschrijding gerealiseerd. Dit is te verklaren uit de extra inzet die benodigd was ten behoeve van de ambtelijke en bestuurlijke fusies.

Centralisatie applicatiebeheer financieel systeem

De gemeenten en SDL hebben gezamenlijk besloten om één nieuwe financiële applicatie aan te schaffen en te gebruiken voor alle organisaties. De applicatie is ingericht en gereed gemaakt voor gebruik per januari 2018. De beheerorganisatie RID zal het technische

beheer van deze financiële applicatie op zich nemen. Maar om zo optimaal mogelijk gebruik te maken van het nieuwe financiële pakket/investering zal ook het functioneel applicatiebeheer en de daaraan gekoppelde procesbeheer naar een hoger niveau getild moeten worden dan dat het nu het geval is. Onderzocht is hoe dit het beste vorm gegeven kan worden. Hierbij is gebleken dat een centralisatie van het functioneel applicatiebeheer voor de nieuwe financiële applicatie bij de RID het beste aansluit. De beoogd applicatiebeheerder is in september via detachering vanuit de gemeente starten bij de RID. Dit vooruitlopend op formele besluitvorming en definitieve aanstelling bij de RID per januari 2018. Dit betekende voor 2017 een verhoging van de personele kosten met € 16.000,=. Hierover is in de tweede tussenrapportage al over gerapporteerd.

Huisvestingskosten

De kosten voor de huisvesting zijn iets lager uitgevallen. Nadere uitwerking van het huisvestingscontract met de gemeente Westervoort moet uitwijzen of hier een structurele verlaging van huisvestingskosten van toepassing is.

Automatiseringskosten

Hieronder vallen de kosten ten behoeve van audits van de uitwijkovereenkomst, inhuur van externe deskundigheid en de software van de RSD.
Geen bijzonderheden.

Lease / Datacommunicatie / SSGA

Geen bijzonderheden.

Onderhoud applicaties

Uit het merendeel van de projecten vloeien ook structurele onderhoudslasten. Bij de projecten uit het Informatie Beleidsplan zijn deze al opgenomen in de RID begroting. Voor ICT projecten en Maatwerk projecten geldt het volgende :

In het geval van ICT projecten worden de structurele lasten overgeheveld naar de RID begroting. Gezien de gezamenlijkheid binnen ICT projecten kan dit conform de normale verdeelsleutel.

In het geval van Maatwerk projecten is dit wisselend. Daar waar de RID als contractant naar de leverancier optreedt, zal de RID de betreffende onderhoudsbedragen voldoen. Afrekening met de deelnemende gemeenten vindt jaarlijks plaats op basis van de verdeelsleutel per maatwerk project.

Betreft onderhoud op software vanuit de vastgestelde Informatie Beleidsprojecten, tussentijdse gezamenlijke projecten en onderhoud op software ten behoeve van centraal gegevensbeheer en geo informatie. De posten zijn individueel beoordeeld en op enkele punten herzien. Op enkele posten is een overschrijding, dit is terug te herleiden naar:

- afgeronde projecten waardoor het onderhoud doorbelast wordt: Oracle vervanging, MijnOverheid, ISMS systeem;
- overheveling van onderhoudscontracten vanuit de gemeenten naar de RID begroting: datapool nieuw telefoniecontract;

Overige kosten

Geen bijzonderheden.

Ondersteunende dienst

Geen bijzonderheden.

Kapitaallasten

In de begroting is gerekend met een rekenrente van 3%. De werkelijke financieringslasten zijn praktisch nihil. Voor kasgeldleningen (kort geld) was de situatie in 2017 grotendeels dat we geld toe kregen bij het afsluiten van deze leningen.

Baten

Regionale Sociale Dienst de Liemers (RSD):

De bijdrage van de RSD in de exploitatiekosten van de RID bestaat uit twee componenten:

Software die gebruikt wordt door de RSD;

Bijdrage op basis van aantal werkplekken bij de RSD, afgezet tegen het totaal aan werkplekken in de Liemers. Deze verhouding wordt toegepast op de vaste exploitatie onderdelen van de RID, zoals personeelskosten, huisvestering etc.

Werkgevers Servicepunt Gelderland Midden (WSP MG):

De bijdragen van het WSP MG aan de begroting van de RID wordt gebaseerd op een afgesloten Dienstverlenings Overeenkomst (DVO). Hierbij wordt een vast bedrag per werkplek in rekening gebracht.

De exploitatielasten RID worden eerst verlaagd met de bovengenoemde baten, het restant wordt conform de verdeelsleutel toegerekend aan de deelnemende gemeenten.

MGR Inkoop Sociaal Domein:

De 12 samenwerkende gemeenten in de regio Centraal Gelderland hebben een Modulaire Gemeenschappelijke Regeling opgericht. De eerste uitvoeringsorganisatie is de inkoop en het contractmanagement van de (boven)regionale zorg, die mede verantwoordelijk is voor het leveren van managementinformatie. Deze samenwerkingsmodule Inkoop is de eerste module die regionaal op of omstreeks 1 april is ingebracht bij de MGR Sociaal Domein CG. Het is de bedoeling dat in de nabije toekomst meer samenwerkingsmodules worden toegevoegd. Per 1 augustus 2017 is de RID ICT ondersteuning gaan leveren aan de Modulaire Gemeenschappelijke Regeling Sociaal Domein CG. De ICT ondersteuning wordt geleverd op basis van standaard kantoor configuraties en kan binnen de bestaande formatie verricht worden.

9.3 Inkoop

Inkoop					
	Rekening	Begroting	Begroting	Rekening	Verschil
Lasten	2016	2017	NW 2017	2017	
Personele kosten	231.742	231.060	236.290	247.538	11.248
Totaal lasten	231.742	231.060	236.290	247.538	11.248
	Rekening	Begroting	Begroting	Rekening	Verschil
Baten	2016	2017	NW 2017	2017	
Bijdrage Gemeente Duiven	77.247	77.020	78.763	82.513	3.750
Bijdrage Gemeente Rijnwaarden	38.624	38.510	39.382	41.256	1.874
Bijdrage Gemeente Westervoort	38.624	38.510	39.382	41.256	1.874
Bijdrage Gemeente Zevenaar	77.247	77.020	78.763	82.513	3.750
Totaal Baten	231.742	231.060	236.290	247.538	11.248

Salariskosten Inkoop

In 2017 is een fors beroep gedaan op de capaciteit van Inkoop. Ter illustratie :

2015 13 aanbestedingen (9 Europees)

2016 18 aanbestedingen (5 Europees)

2017 50 aanbestedingen (16 Europees)

Deze toename is te verklaren uit het steeds meer vinden en gebruiken van de inkoop advisering door de gemeenten. En deels ook uit de diverse aanbestedingen die vanuit de ambtelijke en bestuurlijke fusies zijn voortgekomen.

Deze capaciteit kon niet zomaar geleverd worden. Naast een normale bezetting, met nog niet ingevulde vacatureruimte, en in combinatie met een verhoogde claim op ondersteuning, was er ook sprake van verminderde capaciteit door zwangerschap. Er is dus extra capaciteit ingehuurd. Voor een deel kon dit worden gedekt door formatie ruimte én uitkering door het UWV. Uiteindelijk is er een overschrijding van €11.248.

9.4 RSD

RSD					
	Rekening	Begroting	Begroting	Rekening	Verschil
Lasten	2016	2017	NW 2017	2017	
Personele kosten	2.100.841	2.561.679	3.240.000	2.967.268	-272.732
Huisvestingskosten	204.224	219.100	243.797	238.776	-5.021
Automatiseringskosten	305.687	344.000	364.366	363.697	-669
Facilitaire zaken	122.947	106.686	129.251	105.074	-24.177
Advies en Controle	21.010	28.400	42.424	35.181	-7.243
Sociale recherche	179.160	194.505	240.446	241.223	777
Ondersteunende dienst	95.603	105.519	129.106	96.435	-32.671
Project ESF	833.846	409.019	409.019	409.000	-19
Project Social Return	117.540				-
Project Vakmanschap	28.998				-
Totaal lasten	4.009.856	3.968.908	4.798.409	4.456.654	-341.755
	Rekening	Begroting	Begroting	Rekening	Verschil
Baten	2016	2017	NW 2017	2017	
Duiven: bijdrage exploitatie	748.588	903.292	1.112.787	964.662	-148.125
bijdrage projecten	275.478	56.544	56.544	113.837	57.293
bijdrage dienstverlening	48.362	52.097	48.745	48.794	49
Rijnwaarden: bijdrage exploitatie	361.717	434.931	535.802	466.123	-69.679
bijdrage projecten	129.422	27.226	27.226	55.006	27.780
bijdrage dienstverlening	110.748	105.942	118.312	119.308	996
Westervoort: bijdrage exploitatie	551.007	672.439	828.393	710.051	-118.342
bijdrage projecten	197.651	42.093	42.093	83.791	41.698
bijdrage dienstverlening	39.985	37.342	39.725	49.921	10.196
Zevenaar: bijdrage exploitatie	1.028.254	1.256.369	1.547.751	1.325.050	-222.701
bijdrage projecten	377.833	78.646	78.646	156.366	77.720
bijdrage dienstverlening	140.811	97.478	157.874	159.245	1.371
Bijdrage ESF subsidie		204.509	204.511	204.500	-11
Totaal Baten	4.009.856	3.968.908	4.798.409	4.456.654	-341.755

Toelichting:

Personele kosten:

Naar aanleiding van de 1^e en 2^e tussenrapportage 2017 zijn de personele lasten voor een bedrag van ruim € 675.000,- opgehoogd naar € 3.240.000,-. Bij de jaarrekening blijken de daadwerkelijke salariskosten en stuk lager te liggen, aangezien een fors deel van de salariskosten en inhuur derden is doorbelast naar het ESF-project en een deel wordt gedekt uit het Participatiebudget. Ook is er voor gekozen om de nog te ontvangen opbrengsten ESF 2015/2016 van ongeveer € 53.000,- ten gunste van het exploitatieresultaat te boeken. Hierdoor ontstaat een incidenteel voordeel van ongeveer € 273.000,-.

Huisvestingskosten:

Per 1-7-2017 is de RSD verhuisd naar HAL12. Het voordeel op dit onderdeel heeft voornamelijk te maken dat de afschrijving van de inrichting vanaf 2018 wordt doorgerekend. Hierdoor ontstaat voor 2017 een incidenteel voordeel van € 5.021,-

Facilitaire kosten

Bij de 2^e tussenrapportage is dit budget opgehoogd. Bij de jaarrekening bleek deze inschatting niet geheel juist, aangezien de kosten van met name verzekeringen, druk- en kopieerwerk, portkosten en kantoorbenodigdheden lager zijn uitgevallen. Per saldo een incidenteel voordeel van € 24.177,-

Advies en controle:

Het positieve resultaat is met name toe te schrijven aan de lagere accountantskosten. Hierdoor een incidenteel voordeel van € 7.243,-

Ondersteunende dienst:

De RSD heeft minder gebruik gemaakt van de diensten van facilitaire zaken en communicatie en juridische zaken. Een incidenteel voordeel van ongeveer € 32.700,-.

9.5 Dienstverlening

RSD Uitkeringen		Begroting	Rekening	Vershil
Baten		NW 2017	2017	
Duiven	Aantal uitkeringsgerechtigden*	486	445	-41
	Saldo Werk	(266.150)	(543.540)	(277.390)
	Saldo Inkomen	(6.315.480)	(6.499.752)	(184.272)
	Saldo Dienstverlening	(80.000)	(87.280)	(7.280)
Rijnwaarden:	Aantal uitkeringsgerechtigden*	266	233	-33
	Saldo Werk	(240.500)	(269.472)	(28.972)
	Saldo Inkomen	(3.455.812)	(3.594.578)	(138.766)
	Saldo Dienstverlening	(2.554.000)	(4.714.467)	(2.160.467)
Westervoort:	Aantal uitkeringsgerechtigden*	417	368	-49
	Saldo Werk	(301.500)	(353.541)	(52.041)
	Saldo Inkomen	(5.926.671)	(5.276.154)	650.517
	Saldo Dienstverlening	(55.000)	(118.242)	(63.242)
Zevenaar:	Aantal uitkeringsgerechtigden*	714	667	-47
	Saldo Werk	(504.500)	(958.371)	(453.871)
	Saldo Inkomen	(9.276.504)	(9.401.269)	(124.765)
	Saldo Dienstverlening	(11.242.079)	(11.826.943)	(584.864)
De Liemers:	Aantal uitkeringsgerechtigden*	417	368	-49
	Saldo Werk	(1.312.650)	(2.124.925)	(812.275)
	Saldo Inkomen	(24.974.467)	(24.771.753)	202.714
	Saldo Dienstverlening	(13.931.079)	(16.746.932)	(2.815.853)
Totaal Baten		(40.218.196)	(43.643.609)	(3.425.413)

Bijlage 1: Sisa- verantwoordingsinformatie 2017

 Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties 								
Sisa bijlage verantwoordingsinformatie 2017 op grond van artikel 3 van de Regeling Informatieverstrekking sisa - d.d. 10 januari 2018								
SZW	G2B	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet, deel openbaar lichaam 2017 Openbaar lichaam o.g.v. Wgr (Sisa tussen medeoverheden) Het openbaar lichaam verantwoordt hier per gemeente over het deel van de regeling dat in (jaar T) door het openbaar lichaam is uitgevoerd.	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Besteding (jaar T) algemene bijstand	Baten (jaar T) algemene bijstand (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) IOAW	Baten (jaar T) IOAW (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) IOAZ
			Deel openbaar lichaam	Deel openbaar lichaam	Deel openbaar lichaam	Deel openbaar lichaam	Deel openbaar lichaam	
			I.1 Participatiewet (PW)	I.1 Participatiewet (PW)	I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW)	I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW)	I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ)	
			Aard controle R Indicatornummer: G2B / 01	Aard controle R Indicatornummer: G2B / 02	Aard controle R Indicatornummer: G2B / 03	Aard controle R Indicatornummer: G2B / 04	Aard controle R Indicatornummer: G2B / 05	Aard controle R Indicatornummer: G2B / 06
			1 060226 Gemeente Duiven	€ 5.604.473	€ 257.522	€ 697.893	€ 9.122	€ 10.681
			2 060196 Gemeente Rijnwaarden	€ 3.152.311	€ 66.047	€ 292.157	€ 4.229	€ 78.356
			3 060293 Gemeente Westervoort	€ 4.821.714	€ 106.471	€ 378.738	€ 7.792	€ 12.114
			4 060299 Gemeente Zevenaar	€ 8.221.184	€ 179.121	€ 922.355	€ 6.527	€ 61.755
			5					
		Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (exclusief levensonderhoud beginnende zelfstandigen), deel openbaar lichaam 2017 Hieronder per regel één gemeente(code) conform de keuzes gemaakt bij G2B / 01 In de kolommen hiernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Baten (jaar T) IOAZ (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud beginnende zelfstandigen	Baten (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud beginnende zelfstandigen	Baten (jaar T) WWIK (exclusief Rijk)		
			Deel openbaar lichaam	Deel openbaar lichaam	Deel openbaar lichaam	Deel openbaar lichaam		
			I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ)	I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud beginnende zelfstandigen) (Bbz 2004)	I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud beginnende zelfstandigen) (Bbz 2004)	I.6 Wet werk en inkomen kunstenaars (WWIK)		
			Aard controle n.v.t. Indicatornummer: G2B / 07	Aard controle R Indicatornummer: G2B / 08	Aard controle R Indicatornummer: G2B / 09	Aard controle R Indicatornummer: G2B / 10	Aard controle R Indicatornummer: G2B / 11	
			1 060226 Gemeente Duiven	€ 0	€ 31.933	€ 0	€ 0	
			2 060196 Gemeente Rijnwaarden	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	
			3 060293 Gemeente Westervoort	€ 0	€ 4.344	€ 2.687	€ 0	
			4 060299 Gemeente Zevenaar	€ 0	€ 10.843	€ 1.243	€ 0	
			5					
		Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (exclusief levensonderhoud beginnende zelfstandigen), deel openbaar lichaam 2017 Hieronder per regel één gemeente(code) conform de keuzes gemaakt bij G2B / 01 In de kolommen hiernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Besteding (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet	Baten (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet (excl. Rijk)				
			Deel openbaar lichaam	Deel openbaar lichaam				
			I.7 Participatiewet (PW)	I.7 Participatiewet (PW)				
			Aard controle n.v.t. Indicatornummer: G2B / 12	Aard controle R Indicatornummer: G2B / 13	Aard controle R Indicatornummer: G2B / 14			
			1 060226 Gemeente Duiven	€ 82.736	€ 0			
			2 060196 Gemeente Rijnwaarden	€ 56.496	€ 0			
			3 060293 Gemeente Westervoort	€ 36.816	€ 0			
			4 060299 Gemeente Zevenaar	€ 123.551	€ 0			
			5					
SZW	G3B	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (exclusief levensonderhoud beginnende zelfstandigen), deel openbaar lichaam 2017 Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Besteding (jaar T) levensonderhoud gevestigde zelfstandigen (exclusief Bob)	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking (exclusief Bob)	Baten (jaar T) levensonderhoud gevestigde zelfstandigen (exclusief Bob) (exclusief Rijk)	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (exclusief Bob) (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) aan onderzoek als bedoeld in artikel 56 Bbz 2004 (exclusief Bob)	
			Aard controle n.v.t. Indicatornummer: G3B / 01	Aard controle R Indicatornummer: G3B / 02	Aard controle R Indicatornummer: G3B / 03	Aard controle R Indicatornummer: G3B / 04	Aard controle R Indicatornummer: G3B / 05	Aard controle R Indicatornummer: G3B / 06
			1 060226 Gemeente Duiven	€ 39.661	€ 17.000	€ 757	€ 24.914	€ 15.374
			2 060196 Gemeente Rijnwaarden	€ 11.188	€ 0	€ 165	€ 10.151	€ 4.108
			3 060293 Gemeente Westervoort	€ 6.885	€ 9.654	€ 1.737	€ 24.058	€ 6.089
			4 060299 Gemeente Zevenaar	€ 42.672	€ 6.000	€ 2.224	€ 36.988	€ 12.910
			5					

Bijlage 2: KPI's RsD Jaarplan 2017-Realisatie 2017

KPI's	Begroet 2017	Realisatie 2017	Opmerkingen
Uitstroom naar werk	200	228	Mede als gevolg van de gunstige economie zien we de uitstroom naar werk groeien
waarvan:			
Uitplaatsing met loonkostensubsidie (40%-80%)	40	58	Op dit moment verloopt dit conform verwachting en is de RSD in de regio relatief gezien koploper
Doorlooptijd aanvraag	< 30 dagen	30	Als gevolg van de invoering van de verplichte informatiebijkomsten hebben we de doorlooptijd in 2016 op 30 dagen gesteld.
% gegronde bezwaarschriften door bezwaarschriftencommissie	< 10%	5,88%	3 van de 51 bezwaarschriften zijn door de bezwaarschriftencommissie gegrond verklaard.
Ziekteverzuim	< 5%	7,89%	Het percentage is hoog als gevolg van meerdere langdurig zieken. De meldingsfrequentie is t.o.v. 2016 afgenomen
Preventiequote	45%	48%	In 2016 hebben zich naar ongeveer 1150 klanten gemeld voor een uitkering. 739 van hen zijn bij de voorlichtingsbijkomsten geweest. Uiteindelijk is voor 588 klanten een uitkering toegekend.
90% van trede 4/5 klanten zitten op traject	>90%	94%	Van de 360 klanten zaten in 2017- 338 klanten op een traject.
Participatiebudget 2017	€ 2.029.893	€ 2.029.893	Het Participatiebudget 2017 zal volledig benut worden.
Exploitatiekosten 2017	€ 4.798.409	€ 4.456.654	In de jaarrekening van de SDL 2017 is uitgebreid gerapporteerd over dit voordeel.
Subsidies binnenhalen t.b.v. de doelgroep	2	4	ESF, Grenzen Bewegen, POA de Liemers en project Vitaliteit (Menzis)
projecten initiëren passend bij de doelgroep en bestuurlijke opdracht	2	2	No cure less pay project, Aan het werk in de Liemers
Rechtmatigheidsscore IC	< 1%	0,00%	De rechtmatigheidscontrole over heel 2016 is op dit moment nog niet afgerond. De rapportage over het 1e haljaar 2016 laat een score zien van 0%.
Klanten op trede 2/3, zonder traject, voldoen aan tegenprestatie	80%	64%	Bij het opstellen van dit document zijn de werkelijke cijfers omtrent de tegenprestatie nog niet definitief. Vooralsnog voldoen 197 van de 308 klanten aan de tegenprestatie
Jongeren <27: 70% buiten de poort	70%	72%	54 van de 188 klanten - die de voorlichtingsbijkomsten hebben bijgewoond en/of een info&advies gesprek hebben gehad met de klantmanager jongerenpunt zijn ingestroomd. Dit heeft met name te maken met de verbreding van de doelgroep a.g.v. de invoering van de P-wet.

